

LIETUVIS RESTAURUOJA 500,000 DOLERIŲ VERTĖS CORREGGIO PAVEIKSLĄ

A. Jakštas — Chicagos Meno instituto konservatorius

JUOZAS PRUNSKIS

Vienas iš didžiausių meno centrų JAV-se, o gal ir visame pasaulyje, yra Chicagos Meno institutas, garsus ne tik kaip meno mokykla, bet ir telkias didelį ištiesis šimtmečiais sukurtų meno kūrinių lobyną. Vien rinkinių paveikslų muziejuje yra apie 1,500 iš įvairių šimtmečių, įvairių pirmųjų dailininkų.

Vyriausias konservatorius
Chicagoje

Svarbaus šio instituto padalinio — paveikslų konservavimo skyriaus — vadovu yra lietuvis **Alfredas Jakštas**, paskutinėmis dienomis pagarsėjęs ypač tuo, kai buvo sužinota, jog jam paversta restauruoti vagies apgadiną Correggio paveikslą "Madona su Kūdikiu ir šv. Jonu". Paveikslas — meno šedevras, apie 450 m. senumo, vertinamas puse milijono dolerių.

Erdviose dail. J. Jakšto patalpose, paveikslų konservavimo laboratorijoje Chicagos Meno institute, Michigan ir Adams gatvių sankryžoje teko praleisti maloni valandėlė laiko, kalbant su iškilusiu ir aukštą poziciją lietuvių. Klausinėjamas jis pasakojo, kad jo abudu tėvai — Julija Barkevičiūtė ir Valteris Jakštas — yra atvykę iš Lietuvos. Abudu dar prieš I Pasaulinį karą apsigyveno Bostone, kur ir susituokė. Dabar abu gyvena Miami mieste ir ten priklauso lietuvių klubui.

Šiemet švenčia 50 m. sukaktį

Dail. Alfredas Jakštas gimė 1916 m. spalio 30 d. Taigi šiemet švenčia 50 m. amžiaus sukaktį, bet atrodo žymiai jaunesnis. Jaunatvėje svajojo būti gydytoju ir buvo pradėjęs parengiamąsias medicinos studijas Harvardo universitete, bet greit daugiau palinko į meną ir ėmė studijuoti meno istoriją, tapybos techniką, meno vartojamų medžiagų sudėtį. Jam ypač patiko paveikslų konservavimo darbai ir šioje srityje jis gavo tarnybą Isabella Stewart Gardner muziejuje Bostone, 1941 m. tapęs konservatoriaus padėjėju, o nuo 1945 m. — vyriausiu konservatoriumi. Bostone, lietuvių Šv. Petro parapijos bažnyčioje,

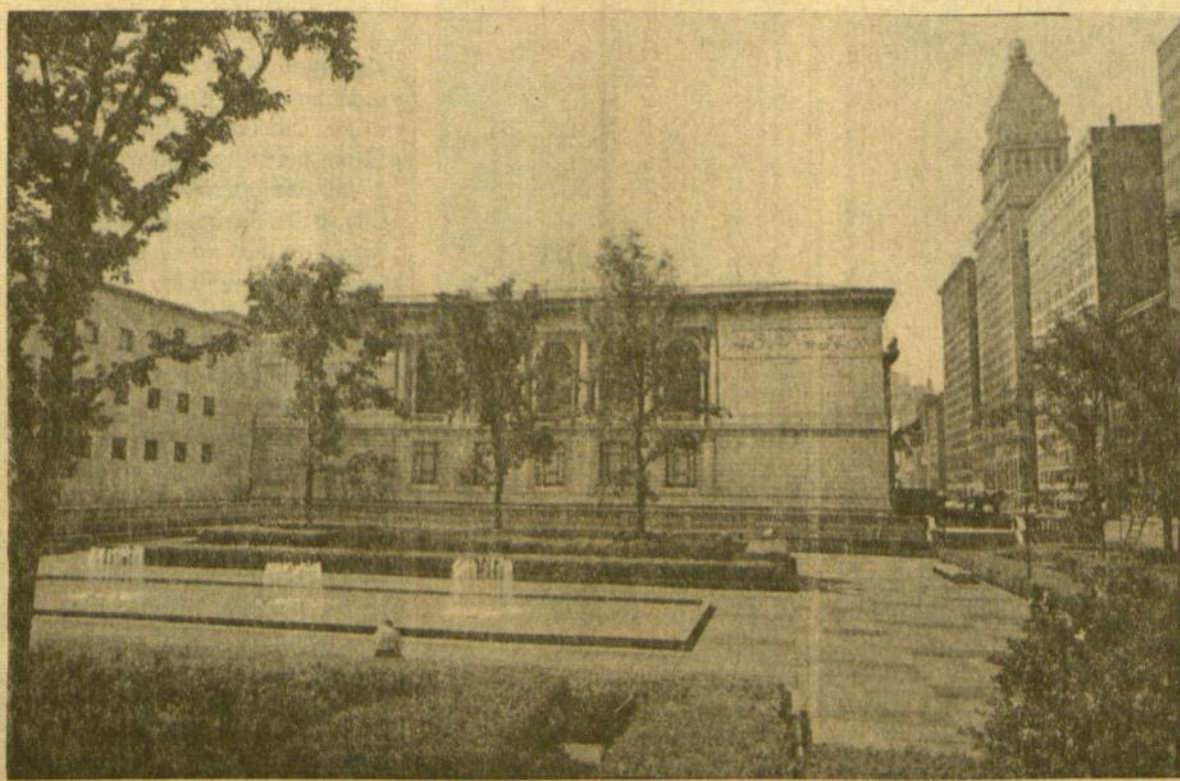
Alfredas Jakštas

pats paveikslas, ano meto technikoje priimtu būdu tapytas ant lentos, įskilęs, viename krašte gabalas atsilupęs, aukščiau į vidurį yra įspausa duobutė, paviršiumi ruožais nubrūžintas lakas. Jei paveikslą reikėtų atiduoti kur privačion laboratorijon sutvarkyti, reikėtų tūkstančių dolerių. Dabar jį tvarkys pats dail. Jakštas.

Darbas po mikroskopu

Darbas turės būti labai lėtas, atsargiai vykdomas, viską stebint per mikroskopą. Mikroskopas specialiai įtaisytas ant aukštos kojos, kad jį būtų galima pristumti prie stalo ir abiejomis akimis žiūrėti pro du specialiu objektivu. Parodė, kaip ryškiai per jį matyti paveikslą detalė.

Dabar dar apdraudus draugiją baigia įkainojimą padarytų nuostolių ir kai tai bus atlikta,

Chicagos Meno institutas, vienas iš žymiausių dailės muziejų Amerikoje

dail. Jakštas pradės paveikslą atnaujinimo darbus. Pirmą reikės klajais sulipinti perskilimą, suveržti, kol paveikslas lenta sudžius į vieną plotą. Tarpelius reikės užlipdyti specialia mase ir tada išlyginti spalvas, sutvarkyti lako dangą.

Ruošia studentus

Dail. Jakštas konservavimo yra mokėsis pas šios srities gar-

senybę George Stout ir jau yra pats tiek išsivyspėjęs, kad Meno institutas priskiria jam studentus šioje srityje paruošti. Su juo dabar dirba 5 žmonės: vienas jau pažengęs studentas, besipraktikuojas čia jau penkti metai; besistengdamas geriau įsisavinti senobinės tapybos techniką, tas studentas daro senų paveikslų kopijas, naudodamas

prieš šimtus metų vartotą tapybos būdą, pvz. su kiaušiniu maišytais dažais — tempera.

Toliau, dail. Jakštui talkina dar du studentai, viena moteris konservatorė padėjėja ir viena sekretorė.

Kur geriausias konservavimo studijos?

Paklaustas, kur geriausias (Nukelta į 2 psl.)

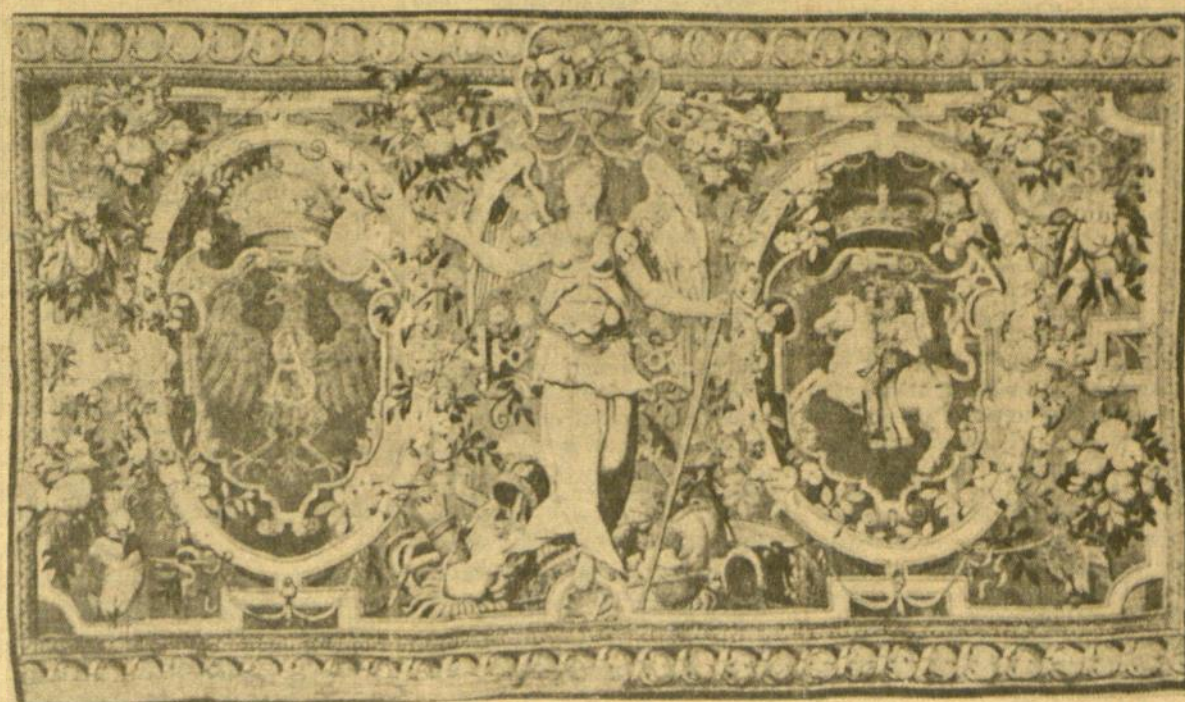
MENO TURTAI IŠ LENKIJOS

Parodos Chicagos Meno institute proga

J. DAINAUSKAS

rybos, lenkų meno, ne Lenkijos krikštą vaizduojančių ar jį primenančių eksponatų paroda, o vien tik kai kurių Lenkijos muziejuose turimų kultūros eksponatų paroda. Seniausios eksponatų parodoje yra iš XI-jo, o vėlyviausi iš XIX amžiaus pirmosios pusės. Jie suskirstyti chronologine tvarka į penkis grupes: 1. romaniško bei gotiško stiliaus laikotarpio objektus, 2. renesanso, 3. baroko, 4. apšviotos ir 5. romantiško laikotarpio. Tas paskirstymas turis parodyti, jog per visą tūkstantio metų laikotarpį Lenkijos kultūra rėmėsi vien su Vakarų Europos kultūra. Vis dėlto originalios lenkų kūrybos, ypač ankstyvos-

niųjų periodų, mažai parodoje tematyti. Tai vis "importai" iš svetur. Pvz. pirminis tos parodos objektas, aukso kėlikas su patena, yra XI amž. antrosios pusės Pareinio auksakalių kūriny, rastas 1961 m. Tyniec'e, netoli Krokuvos, tenykščio benediktinų vienuolyno viršininko karste. Anas kėlikas bei patena su Lenkija tik tiek surišti, kad jie buvo rasti Lenkijoje ir, gal būt, kadaise naudojami tame Lenkijos vienuolyne. Parodoje rodomi altorių paveiksai irgi daugumoje nėra lenkų kūryba. Pvz. "Nuėmimas nuo Kryžiaus" (17 numeris) 1495 m. tempera darbas ant medžio, spėjama, jog yra tapytas nežinomo Pamarės dailininko, didėjęs ano laiko olandų kūrybos (Nukelta į 6 psl.)

Zygmanto Augusto laikais Briuselyje sukurtas gobelenas su dviejų valstybių herbais, lenkiškuoju Aru ir lietuviškuoju Vytū, Chicagos Meno institute vykstančioje parodoje, pavadintoje "Turtai iš Lenkijos".

Kertinė Paraštė

PALIKIME RAŠYTOJŲ PĖDSAKUS ATEIČIAI

Yra visai natūralu, jog kiekvienoje tautoje jos dvasios reiškių: rašytojų, muzikų, menininkų ar mokslininkų atminimas yra gerbiamas ir perduodamas karta iš kartos ateičiai. Vietovės, institucijos ar atskiri namai, susieti su to ar kito kūrėjo gyvenimu, pavadinami jų vardais, paverčiami jų atminimą saugančiais muziejais, tampa studijiniais ir turistiniais objektais. Net ir praktiškai Amerika tokio, visai "nebiznieriško" reikalo nėra užmiršusi. Atvirkščiai, šitas kraštas su didele meile globoja ir saugo visa tai, kas toj ar kitoj vietoj primena kurį nors didį šalies kultūros reprezentantą. Sakysim, čia rašančiam Baltimorėje teko lankytis name, kuriame kadaise gyveno rašytojas ir poetas Edgar Allan Poe. Namelis labai kuklus, tačiau paverstas gražiai tvarkomu daugiau kaip prieš šimtą metų čia gyvenusio rašytojo muziejumi su išdėstytais jo rankraščių pavyzdžiais, jo rašomuoju stalu, knygomis, rašymo priemonėmis ir kt.

tėje Amerikoje, netruksta, kai galerijose saugomas mūsų dailininkų palikimas savajai tautai, kai toje pačioje Chicagoje jau turime net atskirų mūsų kultūros sričių specialius archyvus, manytume, jog yra atėjęs pats laikas rimtai pagalvoti ir apie lietuvių literatūros muziejų — archyvą šiame krašte.

Pokario dvidešimtmetyje jau ne vienas mūsų pirmieji rašytojas yra iškeliavęs amžinybėn. Mūsų, gyvųjų, pareiga būtų tautai išsaugoti visa tai, kas amžių tėkmėje ainiams tampa kone relikvija. Neturint literatūros muziejaus — archyvo, likę rankraščių pavyzdžiai, nuotraukos ir kita yra išblaškoma įvairaus pobūdžio kolekcijose arba dingsta nežinia kur privačiose rankose. Kur, sakysim, galima būtų šiandien pamatyti Savickio, Seiniaus, Kiršos ir kitų mūsų mirusių rašytojų akivaizdų atminimą, jų įvairias nuotraukas, jų autografus, išgirsti jų balsą įskaitytose juostose ir pan.? Žinau, kad yra ir šiame krašte žmonių, kurie turi Basanavičiaus, Maironio ar Vaižganto rankraščių pavyzdžių ir laiškų. Argi ne miela būtų mūsų jaunimui ir senimui tokiame Lietuvių literatūros muziejuje stebėti pagarbioje vietoje išstatytą mūsų klasikų rankos braižą, lankytis patalpose, kur būtų saugojama visa, kas liečia čionykščią lietuvių literatūros raidą.

Negalėtume sakyti, kad ir lietuvių panašiam savam reikalui būtume visai abejingi. Net ir šių dienų okupuotoje Lietuvoje nelengvomis pačių lietuvių pastangomis pagarbiam saugoma A. Baranauko klėtelė Anykščiuose, Ciurlonio namas Druskininkuose paverstas taipgi atitinkamu muziejumi, įvairiuose institutuose bei archyvuose laikomi mūsų rašytojų rankraščių pavyzdžiai. Ir aplamai, visose pasaulio tautose toks reikalas yra globojamas ir remiamas valstybiniu mastu bei turtingų kultūrinių institucijų ir įvairių fondų talpa.

Lietuvių išeivijai, išblaškytai begalinėse pasaulio tolybėse, tokiu pociu užsimoti yra beveik neįmanoma. Vargu ar mes ryšimės muziejumi paversti tą ar kitą namą, kuriame gyveno, gal būt, ir mirė tas ar kitas mūsų kultūrininkas bei rašytojas? Tačiau, kai jau lietuvių bendro pobūdžio kultūros muziejų, kad ir čionykš-

Kyla tad klausimas: kur ir kaip visa tai padaryti? Neabejotinai akys krypta į Chicago, kurioje šiuo metu kaip tik yra Lietuvių rašytojų draugijos valdyba. Dar daugiau ir reikalingą žvelgiant, neįmanoma praeiti pro šalį, nestabtelėjus prie Jaunimo centro ir aplamai prie tėvų jėgų pastogių, kuriose šiuo metu jau randa vietas ir Ciurlonio galeriją, ir Pasaulio Lietuvių archyvą, ir Lietuvių muzikologijos archyvą, ir Lietuvių foto archyvą.

Kaip žinome, lietuvių tėvai jėgaitai šiuo tarpu yra užsimonę lietuviškam reikalui skirtas patalpas praplėsti naujomis statybomis. Kaip būtų miela, kad naujose pastogėse būtų pramatyta vieta ir Lietuvių literatūros muziejui. Tokiam muziejui suorganizuoti, pačiai Rašytojų draugijos valdybai esant Chicagoje, atrodo, nei iniciatyvos, nei kvalifikuotų žmonių netrūktų. O Literatūros muziejaus — archyvo idėją įkūnijus, būtų lietuvių kultūrai, o ypač jos raštijai, išsaugota daug medžiagos, kurią šiandien dar nebūtų sunku surinkti ir kuri už vieno kito dešimtmečio virstų retenybėmis ir neįkainojamomis tautos brangenybėmis.

k. br.

Šiame numery:

- Palikime rašytojų pėdsakus ateičiai.
- Lietuvis restauruoja 500,000 dolerių vertės Correggio paveikslą.
- Meno turtai iš Lenkijos.
- Argi mandatas ir čia reikalingas?
- Ar Ciurlionis turėjo įtakos Kandinskiui?
- Nijolės Jankutės novelė.
- Latvijos nepriklausomybės šventės proga.
- Vinco Zemačio dviguba sukaktis.
- Kultūrinė kronika.
- Akademine prosvaitės.

BENDRĄ LAISVĖS KOVOS PAŽADĄ ATNAUJINANT

Latvijos nepriklausomybės šventės proga

Sveikiname kraujo ir bendro likimo brolius latvius Dauguvos krantuose ir visame laisvajame pasaulyje.

Latvijos nepriklausomybės šventė — Lapkričio Aštuonioliktoji — yra kartu ir mūsų šventė, didžiųjų vilčių, bendro laisvės troškimo ir kovos dėl abiejų valstybių nepriklausomybės atstatymo diena.

Latviai, kaip ir lietuviai, iki 13 šimt. buvo į atskiras gentis susiskaldžiusi tauta. Lemiantis įvykis abiejų tautų gyvenime buvo Saulės mūšis 1236 m., kada latviai kartu su lietuviais sumušė vokiečius. Ši pergalė abiejoms brolių tautoms palidijo istorinę tiesą: vienybė stiprina ir išgelbsti. Tenka apgalvestauti, kad abi tautos šią tiesą vėlesniais šimtmečiais užmiršo.

Mindaugas sujungė atskiras lietuvių gentis į vieną valstybę. Dviejuose dideliuose mūšiuose, 1259 m. prie Skuodo ir 1260 m. prie Durbės vokiečiai buvo skaudžiai sumušti. Tada sukilo prieš vokiečius ir kitos baltų gentys: prūsai, žemgaliai ir kurliai. Po šios pergalės pradėjo ryškėti abiejų brolių tautų vienybės ir bendros kovos dėl laisvės kelias. Tačiau, Mindaugui žuvus, abiejų brolišių tautų vienybė suiro nesantaikos tamsoje, latvių ir lietuvių tautos pradėjo eiti skirtingais keliais, nutoldamas viena nuo antros, kurdamos skirtingą istoriją ir kalbą.

Tačiau ir išsiskyre, latviai ir lietuviai turėjo tuos pačius bendrus priešus, vokiečius ir rusus, ir per visą istorijos kelią ir dabar abiejuose pasauliniuose karuose, turėjo bendrai prieš juos kovoti ir ginti savo laisvę. Likimas yra mums skyręs tas pačias kovas ir tuos pačius tikslus.

Šį bendrą likimą ir bendrą tikslą jautėme ir tada, kai kū-

ANDRIUS BALTINIS

rėme ir savo valstybes. Tai buvo natūralu ir savaime aišku. Tačiau mūsų draugiškumas tada turėjo iš dalies oficialų pobūdį, trūko glaudesnio abiejų tautų susiartinimo. Susiartinio tik kai kurios abiejų tautų draugijos, mokslo įstaigos, ir kai kurie mūsų valstybininkai ieškojo gairių bendrai abiejų kraštų politikai. Ši draugystė sustiprėjo 1934 m., kada buvo įkurta abiejų tautų bendra sąjunga.

Janis Kalmite (latvis)

Žydinti obelis (aliejus)

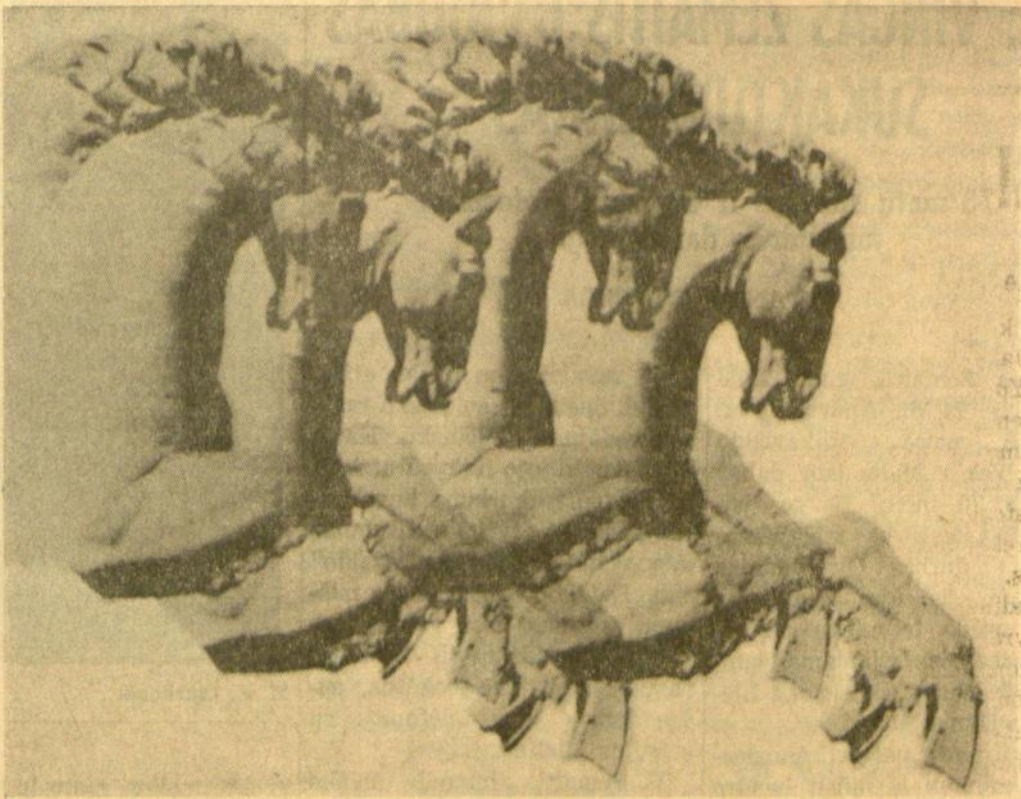
Bet šandie, kada su broliais latviais esame sulaukę to paties likimo, esame netekę nepriklausomų savo valstybių, mūsų širdys yra pasidariusios tarsi šiltesnės, draugystė stipresnė ir santykiai nuoširdesni. Yra dingę oficialūs šaltumas ir atsargumas, kuris buvo jaučiamas tada, kai mūsų tautos dar buvo nepriklausomos savo žemėje.

Išvijoje esančioji mūsų tautos dalis dabar yra su latviais užmezgusi kur kas šiltesnius santykius, negu bet kada anksčiau. Mes šandie jau turime bendrų organizacijų, kurios ko-

voja dėl mūsų tautų laisvės pasaulinėje plotmėje. Vyksta bendros mūsų jaunimo demonstracijos New Yorke ir Washingtone. Bet ypač bendravimas vyksta kultūrinėje srityje. Mūsų moksline ir grožinė literatūros knygos latvių verčiamos į savo kalbą, kai kur ruošiami bendri koncertai ir literatūros vakarai, jų spaudoje plačiai minimos mūsų tautinės šventės, aprašomi mūsų kongresai, koncertai bei kiti kultūriniai įvykiai. Neseniai išversta į latvių kalbą rinktinė mūsų rašytojų kūryba, o nuo ateinančių metų pradės eiti naujas latvių literatūros žurnalas "Varti" (Vartai), kur bus spausdinama visų trijų Baltijos tautų kūryba ir apžvelgiama jų kultūra. Šie ir panašūs dalykai jau rodo tikrą broliškumą, pasitikėjimą vienu antrais, mezgasi nuoširdi kalba ir ryškėja bendro likimo supratimas.

Kovoiant dėl Latvijos laisvės, išvijoje ypač veikli yra latvių jaunomenė, kuri nėra tik senesniosios kartos darbų stebėtoja, bet yra aktyviai įsijungusi į Latvijos laisvinimo darbą, turi įsisteigusią studijų grupę, kurios savo suvažiavimuose nagrinėja susidariusią padėtį, ieško naujų kelių Latvijai laisvinti ir kontaktams su kraštu palaikyti. Tam tikslui leidžiamas jaunimui žurnalas "Mes", spausdinami biuleteniai ir paskaitų rinkiniai, kur apstu originalių minčių ir naujai padėčiai pritaikintų sumanymų bei planų.

Tegul šis ryžtas ir kovos dvasia vis labiau stiprėja ir žadina brolius latvius ištvermingai ir kietai kovoti dėl savo krašto laisvės atstatymo, kuri yra brangi ir mums, minint jų nepriklausomybės šventę — Lapkričio Aštuonioliką. Į jų šventę ir mes įsijungiame, atnaujiname savo pažadą: eiti kartu bendrojo likimo praminuotu keliu, glaudžiau susirišti kultūriniais ir draugiškumo ryšiais ir tvirčiau įsijungti į bendrą kovą dėl Latvijos ir Lietuvos laisvės.

Vito Simanis (latvis)

Ilustracija

Kai užsėsiu ristą žirgą

Iš latvių tautosakos, jų laisvės dieną — lapkričio 18 minint

Aš padžioviau baltą skarą
Obelių baltam sodely;
Tai balti obelis žiedeliai,
Dar baltesnė man skarelė.

Saulė audė audimėlį
Dauguvėlės pakrantę.
Aukso skietas, vario nitytys,
Sidabrėlio šaudyklėlė.

Pažiūrėk jūrėlėn,
Tai balti jos audekėliai:
Nendrių skietai, putų siūlai,
Vėjo močia audėjėlė.

Dėl lietuvio aš dainavau,
Dėl lietuvio aš krykštavau,
Dėl lietuvio aš nešiojau
Savo gilių vainikėlį.

Soko dievas su Perkūnu,
Aš su savo berneliu.
Tau, dievuli, visa žemė,
Man tas vienas bernužėlis.

Visi medžiai tiesiai auga,
Lazdynėlis auga kreivas:
Lazdynėlio daug vaikų.
Visi kaulo kailinėliai.

Kas pažintų vasarėlę,
Jeigu gėlės nežydėtų?
Kas pažintų mane jauną,
Jei linksmai aš negyvenčiau

Dievulis brido per rugių lauką
Su pilku švarkeliu.
Plaukia, dievuli, pasikelk,
Nenubrauk rugių žiedų.

Lakstingalėlė mažas paukštėlis,
Didelį mišką ji drebinio;
Ugnelės mažas kibirkštėlė,
Didelį mišką ji degino.

Siūk, bitele, ką besišūdama,
Tik pasiūk man vaško važį,
Kad galėčiau kleman važiuoti,
Dailią žmoną parsivežti.

Nuėina saulė vakare
Drebėdama, mirgėdama,
Nuėina auksą sijodama,
Sidabrėlį vėtydama.

Nieks neturi tokio žirgo,
Kaip mano broliūsis:
Briedžio plaukas, lokio jėgos,
Vanago greitumas.

Kas tai sakė, kas tai matė,
Jog Saulytė merga buvo?
Mėnesėlis tatau matė,
Tas paglemžė vainikėlį.

Vaije, vaije šile pušele,
Kaip sunku tau čia gyventi:
Smiltys graužia tavo kojas,
Vėjas lanksto viršūnėlę.

Visos dainos padainuotos,
Tėvo tik dar nedainuota.
Tad dainuosiu tėvo dainą,
Kai užsėsiu ristą žirgą.

Iš latvių kalbos vertė K. K.

LAIPTAI

Nijolė Jankutė

Pakeliui namo Alytė susirgo. Pradėjo karščiuoti, skundėsi tai pilvuku, tai galvyte. O iki namų dar buvo daugiau kaip šimtai mylių, ir jie visi trys riedėjo šešiaeiliu vieškeliu į nepažįstamą miestą.

— Apvalgydinai kuo nors, — pasakė Jonas prie vairo, ir tie žodžiai suskambėjo apkalitinimu.

Supdama sulėpusią dukrelę ant kelių ir viena ranka laikydama drėgną šluostuką prie mergytės kaktos, Elvyra tyliai pyko.

Buvo tokios gražios atostogos: su saule, vandeniu, su kvepiančiais miškais. Jie taip džiaugėsi miestų nepaliesta gamta. Ypač Alytė. Ji bėgiojo, maudėsi ir meškeriojo. Ir net pagavo vieną didelę žuvį.

— Kodėl šitaip turėjo baigtis? — galvojo Elvyra. Jai rodėsi, kad tas dvi džiaugsmo savaites neužteko apmokėti pinigais — būtinai reikėjo šitos ligos, rūpesčio... Ir dar Jonas! Apvalgydinai, sako.

— Dabar aš kalta, aišku! — staiga prabilo ji, nežinėdama į vyrą, — geriau būtų sustojęs anam miestely. Georgesville, ar kaip jis... Jau būtime ir daktarą suradę.

— Surasim. Dideliame mieste lengviau. O jau čia pat. Galėsim — tiesiai į ligoninę... — kažkaip nuolaidžiai ir raminančiai atsakė Jonas. Šalikėlės lempų apšviestas jo veidas buvo išsigaundęs, kaip nubarto berniuko. Tik raukšlė kaktos grąžino jam vyro metus. Elvyra susigėdė.

— Taip. Jau čia pat, — skubiai pakartojo ji, — matai, Alytė ramesnė...

Automobilis riedėjo ir riedėjo. Jonas lenkė visus, bet vis tiek atrodė važiuojama per lėtai. Elvyrai norėjosi skriste skristi.

— Mama, skauda! — sudejavo Alytė, — burnoj neskanu! Neskanu, mama!

Kai jie perlėkė priemiesčių gatves, jau buvo visai tamsu. Išplėtusi akis ir prisispaudusi prie lango Elvyra dairėsi ligoninės, ar telefono būdelės, ar bent vaistinės. Nieko.

Tik namai, namai. Ir gatvės, numirėliška mėlynos lempos ir mašinų srautas, kuris neleido jiems nei išsukti, nei sustoti. Greitai prasidėjo fabrių rajonai, prekiųjų traukinių stotys. Dunksėjo stumdomi vagonai, švilpė garvežiai. Namai riegsojo seni, aukšti, sulipę vienas su kitu į grėsmingą sieną, kurioje vėpsojo blankiai apšviesti tarpdurai, tarytum piktai išsišiepūsios burnos.

Prie vairo nusikeikė Jonas. Elvyra žinojo, kad jis pasiklydė. Ta gatvė tikrai nevedė į centrą, nei į ligoninę... O jie neturėjo net šito miesto plano...

Elvyrai ant kelių blaškėsi dukrelė. — Telefonas! — šaukė Elvyros mintys, — čia kur nors turi būti telefonas!

Tartum išgirdusios tą tylų šauksmą, tolimoje sumirgėjo raidės — D-R-U-G-S — rugs. Raudoni neono vamzdėliai degė lyg Kalėdų žvaigždės, rodydami svarbiausią kelią — į telefoną... Elvyrai atrodė, kad ji niekada nebuvo mačiusi gražesnės reklamos.

— Jonai, žiūrėk! Į kairę! Vaistinė! Nepravažiuok! — nervingai riktelėjo ji.

Bet tiesiai prieš vaistinę nebuvo galima sustoti. "No Parking", piktai grąsino juodos raidės baltose lentose, "no parking any time"! O mažoji tampėsi, žiaugčiojo ir paspringusi rėkė. Toks gailus, gargaliuojantis buvo jos balselis. Elvyra išsigando.

— Stok! Stok! Nesvarbu ženklai! — ragino ji vyrą, bet jis jau pasuko į skersgatvį. Ten už kampo, prie pilkos mašinos išgurintu langu, žiopsėjo tuščia vieta. Elvyrai atrodė, kad jų automobilis dar užė, kai Jonas atplėšė duris ir bėgte pasileido per gatvę.

— Skambink ambulansui! — šaukė ji iš paskos, užspausdama durų kaituką. Pro užpakalinį mašinos langą buvo matyti gatvė, kuria jie atvažiavo. Ir vaistinė.

— D-R-U-G-S — rugs, — automatiškai perskaitė Elvyra raudonos neono raidės. "D" virpėjo ir merkėsi, kaip traiškianota akis. Aiškiai švietė tik R-U-G-S.

— Rugs — rugs, rugs — rugs... — nesąmoningai sau kartojo Elvyra, ir staiga pastebėjo, kad skersgatvis buvo tamsus. Lemputė stulpai barkšojo juodi, tik didžiųjų gatvės pralekiančių automobilių šviesos trumpam akimirksniui peršliauždavo nusilupinėjusias namų sienas, išklypusius laiptus ir

besistumdančių vaikėzų būrį. Elvyros akys keliavo kartu su tais prožektorių atšvaitais, ir jai darėsi neįauku. Ji niekada nesijautė taip baisiai vieniša, kaip dabar tame nežinomame mieste, negrų rajone. Tiesą, buvo Jonas: anapus gatvės. Bet anapus gatvės Elvyrai atrodė kaip už ežero. Kaip už kokių marių... Ji tvirčiau prisispaudė dukrelę ir, pasukusi galvą, įbėdė akis į vaistinės reklamą. Nusikamavusi mergytė snaudė, o raudonos raidės kartojo be garso: D-R-U-G-S — rugs, R-U-G-S — rugs...

— Jonai, skubėk! — įtemptai galvojo Elvyra. — Kodėl taip ilgai negrįžti? Ar ten nėra telefono? Ar negali prisiskambinti? Ją ėmė senti baimė kaip drumzlinas vanduo. Nebe tik dėl Alytės. Ją gąsdino aplinka. Elvyra visada bijojo skurdžiųjų didmiesčio kvartalų, kur gatvių asfaltas, namai ir žmonės buvo vienos spalvos... Šviesiai blizgėjo ten tik butelių šukės... Vaikystėje, karo metu, ji prisigyveno namuose be stogų, be langu ir durų. O kiek po bombardavimo ten būdavo šukių! Gal dėl to dabar ją gąsdino apleisti kvartalai... Ar apleisti žmonės? Greičiau žmonės, kurių tamsūs veidai tai kvatojo, tai grūmojo; kurie, taip ilgai nekenčiami, jau nebegalėjo mylėti...

Kaip dažnai pasitaikė, kad nelaimėje sustoja laikas! Lyg tyčia, kai nori, jog jis lėktų lėktų... Ir kaip dažnai pagauni tada save tartum šventvagį galvojančią apie viską, tik ne apie tai, kas tave taip nepermaldaujamai slepia?

Elvyra spaudė delną prie dukrelės kaktos. Bet jai rodėsi, kad ne jos ranka liečia drėgną vaiko galvą, kad tai ne ji sėdi čia tamsiame automobilyje, tamsiame skersgatvy... Ji buvo kažin kur, kame protas lyg senas ir išmintingas teisėjas sprendė skersgatvio gyventojų problemas, ieškodamas teisybės. Bet išsigandusi netikėję širdis drebėjo, nes teisybė buvo akla. Tik neapykanta turėjo akis: tokias, kurios vienu pažvelgimu sudžiovina protą ir išdegina širdį. Šalti buvo miesto ir jo skersgatvių faktai, tik neapykanta — karšta kaip gaisras. O kai toks gaisras naušiačia žemę ir žmones, koks metraštis, kokia kronika užrašo skausmą juodos motinos, kurios berniuką, žai-

džiantį prie hydranto, nukirto riaušių kulka? Ir katras teisybės ieškotojas suskaičiuoja ašaras baltos žmonos, kurios vyrą, grįžtantį iš darbo, peiliais užbadė vaikėzų gauja lygių teisių vardan? Teisių, kurių kaina visada kraujas ir ašaros... Kurių niekas nesištemgia įgyt už meilę...

Nuo didžiosios gatvės kažkas artinosi. Tamsų siluetą Elvyra daugiau suvokė, negu pamatė. Krūptelėjusi ji vėl pajuto savo ranką ant Alytės kaktos. Jonas grįžta! Net pašoko Elvyrai širdis. Bet ne... Ne jis... Kažkas ėjo, su lempute pašviesdamas tai į namus, tai į skersgatvio pakraščiais sustaitytas mašinas. Elvyra pasislinko giliau į automobilio sėdynę. Jai vaidenosi visų laikraščių antraštės, skelbiančios naktines skersgatvių žmogžudystes. Aplink buvo tuščia ir tylu. Nebegirdėjo nei vaikėzų juoko. Susigūžusi sėdynėje, Elvyra nebematė net vaistinės reklamos.

— Tylėk, mažule, š-š-š! — kuždėjo ji niurzgiančiai Alytei, — tuoj sugrįš tėtė. Tuč tuojau...

Nepažįstamasis jau ėjo pro šalį. Aštrus lemputės spindulys apakino išplėstas Elvyros akis, perbraukė mašinos vairą, langus ir nuslydo į šoną.

— Praeis! — kartojo sau Elvyra, — praeis...

Bet spindulys sugrįžo. Jis vėl užsoko jai ant veido, vėl braukė automobilio šonus ir šokinėdamas artinosi. O spindulį sekė žmogus. Kas buvo jis? Ko jis norėjo? Pro pašėlusį širdies plakimą, skambiais dūžiais mušantį į smilkinius, Elvyrai lindo absurdiška mintis apie alkaną vilką, kuris vijosi baltais laukais skriejančias roges. O tose rogėse — Alytė! Atbula ranka, nepajudėjusi nei per plauką, Elvyra atidarė žemėlapių dėžutę. Jos drebantys pirštai apkabino ten gulėjusio suomiško peilio kriaušas. Ir taip ji paliko sėdėt, padalinta tarytum duona tarp ginaimo ir ginklo.

Netoli automobilio lemputė užgeso. Didžiosios gatvės atšvaitų neryškiai apbrėžtas, prie lango prisikišo juodas veidas. Sulenktas pirštas barbeno į stiklą, plačios lūpos judėjo. Žmogus kažką sakė, mosikuodamas į mašinos ratus. Elvyrai atrodė, kad

ji kyla iš gelmės kaip naras. Pamažu, pamažu skyrėsi švininiai vandenys, ir ji suvokė žodžius:

— Lady! Hei, lady! Nuleista padanga! — pro stiklą aiškino negras.

— Ačiū — norėjo pasakyti Elvyra, bet lūpos išsišiepė be garso. Ir tuo metu sugrįžo Jonas. Jis išdygo iš tamsos bangiai didelės, juodos. Dar vis drebėdama, Elvyra pakiošo peilį po žemėlapius, giliai, giliai... ir atidarė langą.

— Žiūriu — nuleista padanga! — šviesdamas į ratus, aiškino Jonui negras, — nevažiوسي su tokia, žmogau. Aš ir sakau tavo poniai...

— Iš tikrųjų! — nustebo Jonas, ačiū! — Kaip Alytė? Geriau? — klausinėjo jis Elvyrą pro langą. — Suradau ligoninę! Nepertoliausia nuo čia. Tik pakelčiu ratą ir — lekiam!

— Aš padėsiu, — pasisiūlė negras, Jonui iškeliant mašiną. — Nėra kas veikt, žmogau! Tas prakeiktas Brown'as nedavė bargan alaui! Įsivaizduoji! Nedavė ir baigta. Ar ne šunsnukis, ką? Mano nesumokėsiu! — draugiškai skundėsi jis, o paskui, šviesdamas lempute padėjo priveržt rato sraigtus. Išvažiuojant į didžiąją gatvę, jis jiems lempute ir mojavė. Jonas gi spustelėjo auto signalą.

— Atsisveikinom, tartum kaimynai... Ar jis tave išgąsdino?

— Ne. Aš jo išsigandau, — pro mašinos dūžginą atsiliepė Elvyra, — o kaimynas kaimyno neturėtų išsigąsti...

— Kalbi, kaip iš "Dėdės Tomo trobelės". O ji seniai sugriuvo... — pasakė Jonas ir tvirčiau užmynė gazo pedalą.

Po atostogų buvo praėjęs geras mėnuo. Ir Alytė buvo seniai sveika. Vieną vakarą Jonas žiūrėjo žinių kroniką televizijoje. Karšti komentarai dėl karo Vietname, nukritusio lėktuvo degą griaučiai ir riaušės vakarinio didmiesčio negrų kvartale.

— Elik čia! Greit! — pašaukė jis žmoną. — Žiūrėk. Atsimeni? Čia pravažiuojom, grįždami namo.

Melsvam ekrane Elvyra pamatė rėkiančią minią. Šalmuoti policininkai važinėjo ten motociklais, dejavo sirenos, dužo stiklai,

(Nukelta į 5 psl.)

INŽ. VINCAS ŽEMAITIS DVIGUBAS SUKAKTUVININKAS

70 metų amžiaus ir 40 metų profesinio
miškininko darbo proga

ANTANAS RUKUIŽA

Vincas Žemaitis gimė 1896 m. lapkr. 21 d., Andriškių k., Žaliosios valsč., Vilkaviškio apskr. Tokiu būdu jam dabar sukanka 70 metų. Be to, jau 40 metų jis dirba miškininko profesini darbu. Gyvendamas Lietuvoje, jis ėjo atsakingas miškų urėdo ir miškų revizoriaus pareigas. Ir būdamas emigracijoje, nenustojęs sielotis Lietuvos miškų ateitimi.

Čia aš noriu pateikti žiupsnelį prisiminimų iš mūsų bendro darbo Lietuvoje ir emigracijoje.

Apie V. Žemaičio vaikystę ir jaunystę yra paskelbti asmeniškai atsiminimai (žr. "Draugas" 1965. IX. 28—X. 23 "Marijampolės gimnazijoje 1907—1915 m." ir "Naujienos" '65. XI. 13, XI. 20 "Zanavykai, jų vestuvės ir dainos"). Jo biografija parašyta prof. J. Kuprionio, išspausdinta "Girių Aido" 1957 m. nr. 15. V. Žemaitis baigė 1925 m. Tharandto (prie Dresdeno) Aukštąją miškų mokyklą, įgydamas diplomuoto miškų inžinieriaus (Diplom - Forstingenieur) laipsnį ir 1926. I. 1 d. buvo paskirtas Kazlų Rūdos miškų urėdu.

Man teko dirbti su V. Žemaičiu įvairiose komisijose, pvz. Miškų tarybos darbuose. Būdamas jauniausias amžiumi Miškų tarybos narys, V. Žemaitis su didele energija ir uolumu kėlė ir gynė Vokietijos mokykloje patirtus naujus miškų ūkio būdus. Į tas naujoves senieji miškininkai žiūrėjo su nepasitikėjimu. Bet V. Žemaitis nenusiminė ir dar didesniu atkaklumu gynė savo projektus, nors dėl to ne kartą teko ir nukentėti, bet galop nelygioje kovoje išėjo laimėtoju. Laimėti jam padėjo visa eilė Lietuvoje ir užsienyje baigusius aukštąjį miškų mokslą miškininkų, jį vieningai parėmusių.

Lietuvos Žemės ūkio rūmų statutas nenumatė miškų ūkio atstovo, nors miškai ir vandens užima 24% Lietuvos ploto ir visa Lietuvos ūkininkija turėjo daug reikalų su miškais. Bet 1924 m. įsikūrusi Žemės ūkio akademija išrinko atstovu miškininką docentą A. Rukuižą.

1929 metais, įsikūrus Miškininkų sąjungai, į Žemės ūkio rūmus atėjo sąjungos atstovas V. Žemaitis. Atsiradus Žemės ūkio rūmų taryboje dviem miškininkams, ūkininkų keliami svarbūs miškų klausimai buvo lengviau išsprendžiami, nes dviem miškininkams buvo lengviau išaiškinti Žemės ūkio rūmų atstovams tikrą Lietuvos miškų padėtį, jų pajėgumą ir galimybes, tenkintant ūkininkų reikalavimus. Tie reikalavimai anais laikais buvo nepaprastai dideli, ir miškai jų patenkinti jokiu būdu negalėjo. Kiekvienam Žemės ūkio rūmų suvažiavime miškų ūkio klausimais mudviem tekdavo paruošti rezoliucijų projektus, kurie, nežūrint opozicijos, balsų dauguma būdavo priimami.

V. Žemaitis miškų administratorius ir jų ugdytojas

Susipažinęs su Kazlų Rūdos urėdijos miškais, jų plotu (daugiausia kaip 30,000 ha), V. Žemaitis suprato, kad d'elnuose urėdijos ir girininkijų plotuose vesti intensyvių ūkį neįmanoma. Todėl jis sudarė urėdijos ir girininkijų padalinimo projektą, kurį Miškų departamentas patvirtino. Tai buvo jo didelis laimėjimas, kuriuo remiantis buvo pradėta vesti, Vakarų Europos pavyzdžiu, intensyvesni miškų ūkį. V. Žemaitis pradėjo brandžiuose medynuose pūrenti

dirvą savaiminiam miškų atželdymui. Susitaręs su miško tvarkos vedėju J. Vilčinsku, Kazlų Rūdos urėdijoje išskyrė atskirą miškų plotą, kuriame buvo suprojektuotas tyrimo tikslams, taip vadinamas, "Dauerwald" ūkis. Didžiąją Kazlų Rūdos miškyno apsaugai nuo gaisrų, vokiečių pavyzdžiu, V. Žemaitis pastatė stebėjimo bokštus, sujungdamas juos telefonais su urėdijos būstine.

V. Žemaitis buvo ir miško ūkio paruošos (ūkškos gamybos) pionierius. Vokietijoje įprastę stebėti miškininką savo miškų pilnų šeiminku, jis negalėjo ramiai žūrėti, kaip Lietuvos miškuose šeiminkavo miško pirkkliai, jų brokeriai, jų sandorio miško kirtėjai ir vežėjai, kaip jie, neatsargiai elgdami miškuose, pridarydavo daug žalos pomišikiui ir jaunui.

Vincas Žemaitis

namas. Be to, jis aiškiai matė, kad pardavimas stačio miško kraštui yra nuostolingas. Jis kiekviena proga kėlė ūkiškos miško paruošos (gamybos) reikalą. Tuo susidomėjo gen. sekretorius (tuomet Miškų deo inspektorius) F. Grigaliūnas ir jį parėmė. 1926 m. rudenį Žemės ūkio ministerija paskyrė tam reikalui lėšas ir ūkiškos paruošos darbas buvo pradėtas Kazlų Rūdos ir Kretingos urėdijose. Gavus gerus rezultatus, ūkiškoji miškų paruoša buvo išplėsta į visas urėdijas. Žemės ūkio ministeris, įvertindamas jo nuopelnus, pakėlė V. Žemaitį į pirmos eilės urėdus.

Toks perversmas Lietuvos miškų ūkyje sukėlė aršų miško pirklių nepasitenkinimą, jie neteko didelio pelno, o jų brokeriai ir gizečiai neteko darbo. Mško pirklius palaikė dalis ūkininkų: jie nenorėjo pirkti pa-

M. K. Ciurlionis

ruošų malkų, rąstų ir kitų sortimentų, aiškindami, kad nuopirktą stačią mišką jie patys gali apdoroti, kaip jiems tinka. Tikroji ūkininkų nepasitenkinimo priežastis buvo ta, kad nuopirktame stačio miško sklype lyje atsiradavo vienas kitas tinkamas eksportui ąžuolas, uosis, beržas, juodalksnis, juos pardavęs pirkliams, ūkininkas apmokėdavo pirktą sklypą kainą urėdijai, ir visa kita medžiaga jam likdavo nemokamai. Ypatingai stiprus ūkininkų pasipriešinimas buvo Suvalkijoje.

Čia ūkininkai ir pirkkliai dėjo visas pastangas šį naują miškų naudojimo būdą sužlugdyti ir atstatyti seną padėtį. Pasipylė prieš miškų administraciją daug nepagrįstų skundų. V. Žemaičiui pirmam teko pakelti daug nemalonumų ir sugaišti nemažai laiko skundams atremti. Ir šį kartą jis kovą laimėjo savo energija, darbštumu ir administraciniais sugebėjimais. Kad jis buvo geras, sąžiningas administratorius, rodo ir tas reikšmingas faktas, kad jis toj pat

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS. RE 7-5168

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų.

F R A N K Z A P O L I S
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 4-4339

A. ABALL ROOFING CO.
Isteigta prieš 49 metus.

Dengiamo visų rūšių stogus, Taisome arba dedame naujus kaminius, plieninius, metalinius vamzdžius. Dėžome iš lauko. Taisome mūrą, "tuck pointing". Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778
Skambinkite bet kurio laiku
Apskaičiavimai nemokamai

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelį metų patirtį siuntiniais.

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

NEW YORK, N. Y.	39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
NEW YORK, N. Y.	10011, 108 West 14th St.	CH 3-3005
BROOKLYN, N. Y.	370 Union Avenue	EV 4-4952
BROOKLYN, N. Y.	600 Sutter Avenue	DI 5-6806
ROSTON, Mass.	271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON, MASS.	327 W. Broadway	TEL. AN 8-0068
BUFFALO, N. Y.	332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO, Ill.	2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
CHICAGO, Ill.	3212 So. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio	904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich.	7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich.	636-38 Bridge St. N. W.	GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	GL 7-1575
HARTFORD, Conn.	200 Franklin Ave.	TEL. 233-8030
IRVINGTON, N. J.	762 Springfield Ave.	ES 2-4685
VOLUNGTOWN, N. J.	21 Fifth Avenue	TO 1-1068
LOS ANGELES, Calif.	960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKewood, N. J.	126 - 4th Street	FO 3-8509
NEWARK, N. J.	428 Springfield Avenue	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Ave.	LO 2-1446
PATTERSON, N. J.	99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J.	176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA, Pa.	19123 - 1214 N. 5th St.	PO 3-4818
PITTSBURGH, Pa.	1307 E. Garson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif.	2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn.	905 Bank Street	PL 6-6766
WESTCHESTER, Mass.	174 Millbury Street	SW 8-2866

miškų ūkį, ir jo administracinius sugebėjimus, 1929 m. paskyrė jį Kazlų Rūdos rajono miškų revizoriumi ir Miškų Tarybos nariu.

Tarnybos pareigose V. Žemaitis buvo visuomet taktiškas, mandagus, visiems vierodai prieinamas. Revizuodamas urėdijas, pastebėtas urėdų apsileidimus, klaidas ar prasiškenimus su taisyklėmis liepdavo sutvarkyti, ir tik sąmoningai nusižengusiems surašydavo atitinkamus aktus. Lankydamas urėdijas, daugiausia dėmesio kreipė į ugdomuosius kirtimus, miško želdymus ir ūkiškąją miško paruošą. Šiuose darbuose jis urėdams daug padėdavo, nes dauguma jų neturėjo dar pakankamo patyrimo.

V. Žemaičio veikla profesiniame miškininkų gyvenime

V. Žemaitis buvo pirmas lietuvis miškininkas, baigęs aukštusius miškų mokslus V. Europoje. Vėliau, kelerių metų eigoje, užsienyje baigusius aukštusius miškų mokslus skaičius pasiekė 16 asmenų. Nuo 1927 metų pradėjo ir Žemės ūkio akademija (Dotnuvoje) paruošti diplomuotus miškininkus, kurių skaičius (iki jos uždarymo) pasiekė 32 asmenų. Būrys jaunųjų akademikų miškininkų pasijuto pajėgūs suorganizuoti Lietuvos miškininkų sąjungą, vedant

KALĖDINĖS DOVANOS

pasieks greičiausiai Jūsų artimuosius
LIETUVOJE,
jei siųsite jas per
CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.
220 South State St., Tel. WA 2-9354
arba
2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466

Mūsų turimas ypatingai gausus pasirinkimas įvairiausių prekių ir mūsų patarimai palengvins vertingų siuntinių sudarymą. Atsilankykite pas mus ir vietoje įsitikinkite.

Per mus galite užsakyti ypatingas dovanas — automobilius, žieminius, sudarytus iš šaldytuvus, motociklus, televizorius ir kitokius daiktus bei maisto produktus.

Mes mielai priimame ir išsiun-
giame siuntinius, sudarytus iš
siuntėjų nuosavų daiktų ar maisto
produktų.

Reikalaukite iš mūsų naujų katalogus bei mitybų sąrašus

Garantuotą siuntinių pristatymą atliekame net 19 m.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
NAUJŲ PARDAVIMAS — VARTOJAMŲ TAISYMAS.
GREITAS patarnavimas — GARANTUOTA — KREDITAS.
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
NOVEMBER — LAPKR. 17, 18, 19 D. D.

STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P.	
IMPORTED BRANDY	Fifth \$3.98
HINE IMPORTED FIVE STAR COGNAC	Fifth \$5.49
MONNET V.V.L. IMPORTED COGNAC	Fifth \$4.59
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P	Fifth \$4.99
CINZANO IMPORTED Dry or Sweet VERMOUTH	Fifth \$1.89
COEUR DE FRANCE IMPORTED Blackberry, Cherry or Apricot Liqueur	Fifth \$2.79
MARTINI ROSSI IMPORTED ASTI SPUMANTE SPARKLING WINE	Fifth \$3.39
CHERRI STOCK IMPORTED ITALIAN LIQUEUR	Fifth \$5.98
CHOICE OF TWO POPULAR BRANDS OF CANADIAN WHISKY	Fifth \$4.98
O'KEEFE IMPORTED CANADIAN Beer or Ale 24-12 oz. Throw away bottles	\$4.98

REAL ESTATE

2 po 4 kamb. mūr., sklopos ir pastogės. Garazas. Geri miegamieji. Art. bažnyčios Brighton pke. 8 butų mūr. Geros pajamos. Gerai prižiūrimas. Neaukšta kaina. 61, bungalow, 6 kamb. Dideli miegamieji Centr. gauz šildymas. Gage p-ke. 18 butų mūr. \$16,500 metinių pajamų. Namas kaip 1618. Tik \$25,000 įmokėti. 2 po 6 kamb. mūr. Central. Šildymas. Marquette P-ke.

SIMAITIS REALTY & INSURANCE
Notary Public — Income Tax Service
2737 West 43rd Street Tel. — CL 4-2390

6 kamb. apyngaulis gražus mūras. 1 1/2 vonios, karšto vandens šiluma, iškelti vamzdžiai, alumin. langai, kilimai, garazas. \$22,000.
6 kamb. mūr. Karšto vandens šiluma, alumin. langai, spintėlės, plytelės, kilimai, 2 auto garazas. M. pke. \$19,900.
Labai puošni 7 kamb. rezidencija. 2 1/2 dvigubos vonios, marmuras, termom langai, central. vėsinimas, puikiai įrengtas poilsio rūsys, prijungtas 2 1/2 auto mūr. garazas. Teiraukitės.

2 po 5 kamb. mūr. Atskiri šildymai, 2 auto, garazas, 38 p. sklypas. Netoli mūsų įstaigos. \$27,900.
2 po 5 kamb. mūr., 2 kamb. rūsy, gražiai įrengtas butas savininkui ir \$145 mėn. pajamų, 2 auto garazas. Tik \$28,900.
2 po 5 kamb. mūr. M. pke. Naujos vonios, plytelės, nauja šiluma, pusiau įrengtas rūsys. 2 auto. mūr. garazas. Pasiteiraukite.
Labai svarus 5 kamb. medinukas. Naujas šildymas, alumin. langai, kiluose gazo pečiai. Alumin. langai, apsauga nuo potvynio, naujas stogas, labai geros pajamos. Tik \$39,500.
Marquette Parke 10 butų mūr. Naujas stogas. Dideli gražūs kambariai. Savininkas pats finansuoja. \$76,000.

NERIS REAL ESTATE
6924 South Western Avenue Tel. 471-0321

Mūr. 5 k. Naujas gazo šildymas. Labai gera vieta. \$17,500.
Mūrinė "bizonio" būdelė. Gage p. 33 1/2 x 125 p. Sklypas. Tik \$10,500.
Mūr. 23 1/2 k. Gage p. 10 met. 2 gazo šild. Garazas. \$41,900.
Mūr. 4 butai po 5 1/2 kamb. M. p. Pilius sklypas. \$46,500.
Mūr. 2 po 6 M. p. Naujas šildymas. Mūr. garazas. \$28,900.

Mūr. 6 k. 59—Sacramento. Modernizuotas Garazas. \$18,800.
Mūr. 10 metų, 4 kamb. Karšto vand. šild. Gage p. \$14,500.
Mūr. 235 ir ektara lotas. Gage p. Garazas. Rūsys. \$28,500.
Mūr. 1 1/2 a., 2 but., 5 apad. ir 3 virš., \$21,500.
Mūr. 3 mieg. 10 m. Marq. pk. garazas, kilip. \$21,500.

KAIRYS 2943 West 59th Street, Tel. HE 6-5151

SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT
Alex REALTY
Member of M.L.S.
Main office 5727 W. Cermak, Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Branch ofc 2617 W. 71st St., Marquette Parke, tel. 925-5256
ALEX ŠATAS — Realtor

Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Parke ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašom užsukti į mūsų įstaigą ir išsirinkti iš katalogo.

ARBA JOS NUGALĖSITĖ INFLIACIJĄ
ARBA INFLIACIJĄ NUGALĖS JUS!

Darykite tai, ką visi protingi žmonės daro. Investuokite į nekilnojamo turto nuosavybę. Kam gadinoti nervus ir širdį su investicijom, kurios vieną dieną pakyla, o kitą nukrinta. Šimtai žmonių pirkė ir pardavė per mūsų įstaigą! Prašome atsilankyti. Tikrai nebūsate apvilti!

VIENOS ŠEIMOS NAMAI!

CICERO Naujai atremontuoti; net nauji langai su dūdelėmis, 6 kamb., 3 mieg. Moderniška vonia ir virtuvė. Nuosavybės mokesčiai tik 114 dol. Bargenas už \$16,900.00.

CICERO 7 metų, 3 mieg. Liuksemburgas su puikiais kambariais, sklopos, aptvertas kiemas. Garazas. Gazo šiluma. \$24,500.00.

N. Riverside Savininkas jau išsikėlė. Namas tuščias! Raktai mūsų įstaigoje. 47 pėdų sklypas, 3 kamb. Vėdinamos mados įrengimas. Gazo šiluma. Centralinis šildymas. O kaina tik \$25,500.00.

LA GRANGE PARK — SHERWOOD VILLAGE Gražiausioji apylinkė. 6 kamb. rezidencija, 3 miegamieji. Paukščių namai, virtuvės spintelės. Natūralus šildymas poilsio kambarielyje. Prie namo prijungtas garazas. Tik \$36,500.00.

WESTCHESTER Puikiasusias prirkintas profesionalui. 60' x 140' pėdų lotas. Dideli miegamieji. 3 tualetai. Plaukymo baseinas. Trumpai tarant, viskas karališškai įrengta. \$47,700.00.

INCOME BUNGALOWS!

CICERO Šv. Antano parapijoje. 5 & 4 kamb. Svarus namas. Moderniškos vonios. Pilnas rūsys. Garazas. Karšto vandens šiluma. \$14,500.00.

CICERO Tik 2 blokas nuo Morton High School. Ilgas mūrinis. Ant kampos. 6 & 4 kamb. Apsauga nuo potvynio. Naujai išdėstyta. Grindys nuobliuotos ir nauji varniukuotos. 2 1/2 maš. garazas. Naujas boileris. Palikimas. Tuoj pat galite užimti. \$26,900.00 arba protingas pasiūlymas.

BERWYN Mūrinis. 6 & 3 kamb. Moderniškos virtuvės ir vonios. 38 pėdų sklypas. Tik 2 blokas iki Cermak Rd. \$23,000.00.

TAVERNOS, RESTORANAI, MAISTO KRAUTUVĖS, MOTELIAI, GAZOLINO STOTYS, AUTOMOBILIŲ REMONTO DIRBTVUVĖS IR FARMOS Štai tik keletas pavyzdžių!

TAVERNA IR RESTORANAS Virš 600,000.00 metinių pajamų. Tarp fabrikų. Pastovūs klostumieriai. Savininkas išsikėlė į California. Tik \$65,000.00.

MAISTO KRAUTUVĖ Didžiulis mūrinis namas su maisto krautuve, įskaitant visus įrengimus ir prekes. \$50,000.00 metinių pajamų. Tuoj pat galite perimti. Savininkas išsikėlė į pensiją. Tik \$59,000.00.

Ant judrusios keltos Pušis valandos nuo Chicago. 22 kamb. ir 4 kamb. butas savininkui. Virš 75,000.00 metinių pajamų. \$279,000.00.

139 AKERIO FARMA Tik pusė valandos nuo Chicago. Vienas mūsų tautietis, nusipirkęs toj pačioj apylinkėj 80 akierių, už metų pardavė pelnydamas \$140,000.00. Visai netoli nuo tos farmos bus pravažėtas greitkelis. Tik už 8 mylių kuriasi sunkioji pramonė. Žemės kaina kasmet kyla! Puikus investavimas! Tik \$1,800.00 už akierį.

4 butų mūrinis 4 po 5 kamb. 2 maš. garazas. Plytelės išklotas rūsys. \$29,500.00.

7 kamb. vienai šeimai 30 pėdų sklypas. Karšto vandens gazo šiluma. 2 maš. garazas. \$13,800.00.

4 butų mūrinis 4 po 5 kamb. Pilnas rūsys, karšto vandens šiluma. Moderniškos vonios ir virtuvės. 50 pėdų sklypas. 4 maš. garazas. \$47,000.00.

FOR BEST SERVICE IN REAL ESTATE

DVIGUBAS SUKAKTUVININKAS

(Atkelta iš 4 psl.)

tuvių miškininkų sąjungą. V. Žemaitis buvo vienas iš sąjungos steigimo sumanytojų ir aktyviai dalyvavo jos steigimo darbe. Jis 1930 m. visuotinio miškininkų sąjungos suvažiavimo buvo išrinktas jos pirmuoju pirmininku, o po dvejų metų — suvažiavimo buvo perrinktas to patiom pareigom. V. Žemaitis aktyviai prisidėjo prie pirmojo miškininkų žurnalo „Mūsų Girios“, redaguojamo J. Kuprionio, leidimo, rėmė žurnalo darbu ir straipsniais. Lietuvių miškininkų sąjunga užmezgė ryšius su tokiomis pat sąjungomis Klaipėdos krašte, Latvijoje ir Estijoje. Prasidėjęs tarp sąjungų bendradarbiavimas, susiformavo į kongresus, kurie paeiliui kasmet vyko kitoje valstybėje.

Atsidavęs visa savo siela miškininkų profesiniam darbui Lietuvoje, V. Žemaitis neliko abejingas lietuvių miškininkų profesiniam sąjūdžiui ir emigracijoje. Atvykęs 1949 m. į Chicago, jis įsijungė į čia esantį mažą miškininkų būrelį, kuris susirūpino tremtyje gyvenančius miškininkus sujungti į Lietuvių miškininkų išeivijos sąjungą. Statutas buvo paruoštas ir 1950 m. vasarą steigiamoji susirinkimo priimtas, išrinkta valdyba, kurios sudėtinį įėjo ir V. Žemaitis. 1952 m., sąg-os pirmininkui A. Rukuižai išvykus toliau nuo Chicago, sąjungos pirmininku buvo išrinktas V. Žemaitis, kuris šias pareigas eina ir šandien. 1950 m. Lietuvių miškininkų sąjunga išeivijoje pradėjo leisti žurnalą „Girios Aidą“, kurio išėjo 22 numeriai. Dar šiemet pasirodys 23—24 numeriai. Pradžioje V. Žemaitis čia buvo žurnalo redakcinės komisijos narys, o perėmus jį redaguoti prof. J. Kuprioniui, yra techniškuoju redaktorium, draug su Petru Šilu. V. Žemaičio veikla „profesiniame miškininkų gyvenime buvo labai plati ir reikšminga. Be jo neįvyko joks miškininkų žygis bei sprendimas.

V. Žemaičio visuomeninė veikla

Visuomeninė veikla sukaktuvinininkas įsijungė gana anksti. Dar būdamas Marijampolės gimnazijos mokiniu, priklausė slap-tai, Vytauto Endziulailio įkur-tai ateitininkų kuopelėi. Vėliau, dėl karo veiksmų Lietuvoje pasitraukus į Voronežą, įstojo į Vilniaus Martyno Yčo vardo gimnaziją, kurią baigė 1917 metais sidabro medaliu. Čia jis buvo taip pat veiklus ateitininkų kuopos narys.

1918 m., sugrįžęs Lietuvon, V. Žemaitis atvyko į savo tėviškę ir iš karto įsijungė į Lietuvos valstybės atstatymo darbą. Padėjo suorganizuoti Žaliosios valsčiaus savivaldybę, buvo deleguotas į Vilkaviškio apskrities tarybą, buvo jos valdybos nariu. Lietuvoje priklausė: miškininkų, šaulių ir Vilniui vaduoti sąjungoms. Tremtyje: miškininkų ir žurnalistų sąjungoms, istorikų draugijai, yra Lituanistikos instituto narys — korespondentas.

Spaudos darbas V. Žemaičiui taipgi nebuvo svetimas. 1920 m. jo straipsniai buvo spausdinami krikšč. demokratų leidžiamam dienrašty „Laisvė“. Visą pusmetį jis išbuvo to dienraščio ats. redaktoriumi (prie jo faktinio red. prof. kun. Kuraičio). Rašė: „Lietuvos Ūkyje“, „Mūsų Giriose“, „Girios Aids“, „Drauge“, „Naujienose“. „Lietuvių Enciklopedijoje“. „Naujienos“ išspausdino jo studijas: „Sešupė ir jos upynas“, „Sienų klausimu srityje tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų“ (jo paties išleistas atskiras leidinys). Chicago Lietuvos literatūros draugija išleido jo parašytą 130 psl. knygelę „Sūdumos Praeitis“, ir

Lietuvių miškininkų sąjunga išspausdino 252 psl. knygą: „Pietinė Lietuva Grigo Valavičiaus 1559 metų Lietuvos girių aprašyme“, jo suredaguotas lietuvių mokslininkų kolektyvinis darbas, kuriame jis pats yra parašęs ir išvertęs iš senosios slavų kalbos XVI amžiaus svarbų Lietuvai dokumentą G. Valavičiaus „Revizija pusė Vėlikavo Kniažestva Litovskavo“. Šiam vertingam darbe sutelkta tiek daug medžiagos iš XVI amž. apie pietinę Lietuvą, kad su jos turiniu ne pro šalį būtų suspažinti istorikams, geografams, kalbininkams, etnografams, miškininkams ir apamai kiekvienam lietuviui inteligentui.

Baigdamas šį trumpai suglaustą miškininko inž. V. Žemaičio veiklos aprašymą, ryšium su tuo šiek tiek bendrais bruožais palietęs ir nepriklausomos Lietuvos miškų ūkį, šių sukaktuvių proga linkiu mielam kolegai sulaukti ilgos, saulėtos senatvės, sugrįžti į laisvą Tėvynę ir ten, lankant net 18 metų jo priežiūroje išaugusius Kazlų Rūdos miškus, jam bus malonu prisiminti tą dieną ir aplinkybes, kuriomis jis sutiko mokytoją Bronę Ruseckaitę (viltietę), su kuria sukūrė laimingą šeimą, išaugino sūnus: Kęstutį, kuris studijavęs filosofijos ir teologijos mokslus Amerikoje, Vokietijoje ir Italijoje, baigęs

Correggio (italas, 1494-1534)

Madona su Kūdikiu ir šv. Jonu 500,000 dolerių vertės paveikslas, neseniai buvęs pagrobtas iš Chicago Meno instituto ir netrukus rastas šiukšlių dėžėje gerokai sužalotas. Dabar jį restauruoja lietuvis Alfredas Jakštas.

Grigaliaus universitetą Romoje, 1965 m. buvo įšventintas kunigu. Dabar sėkmingai dirba pas-toracinį darbą lietuviškoje Clevelando parapijoje ir reiškiasi visuomeniniame darbe; Algirdą, kuris, atlikęs karinę prievolę, Vokietijoje ir Italijoje, baigęs

re, kaip karo veteranas studijavo Vokietijoje, persikėlęs į Angliją, baigė garsiajame Oksfordo universitete politiniai ekonominis mokslus. Dabar dirba prekybinių firmų administracijoje ir dalyvauja Chicago lietuvių politinėje veikloje.

ne į tikėjimą žmogumi. O laikytis nebuvo lengva: toks siauras, toks trapus siūbavo tas lieptas, kaip siūlas... Jį galėjo perplaut anas suomiškas peilis, galėjo sudaužyt vienas akmuo iš juodos rankos...

— Ar pasakytų jis, kad mūsų padanga nuleista, jei dabar sustotume toje gatvėje? — paklausė ji vyro, žiūrėdama tolyn pro žalias šakas už lango.

— Abejoju, — atsiliepė tas, — man rodos, dabar jis greičiau pats tą padangą nuleistų...

O melsvam ekrane žinių komentatorius pranešinėjo monotonišku balsu: „Riaušėse jau žuvo dešimt civiliai ir vienas policininkas. Policininkas buvo nudurtas peiliu, kai norėjo iš riaušinininko atimti padėgamą bombą. Organizacijos „Piliečiai už lygias teises“ vadars R. J. Jones pakaltino miesto policiją brutalumu“.

Elvyra atsistojo ir išjungė aparatą. Neįsivaizduojamai siauri buvo tie lieptai nuo žmogaus iki žmogaus!.. Su kiekvienu žingsniu jie lūžo ir trupėjo į mirtinai žeidžiančius šipulius...

KRONIKA

● Leonardas Andriekaus poezijos vertimus anglų kalbon leidžia Maryland Books leidykla. Rinkinys pavadintas „Amens in Amber“.

● Yra pagrindo nusiskusti. Antanas Venclova lapkričio 3 d. Tiesoj prabilo ilgu straipsniu apie literatūros gyvenimo bėdas. Jam ypač parūpusi bėda yra literatūros kritika, kuri pastaruoju metu labai teigiamai įvertinanti ir aukštai iškelianti kai kuriuos paskirus rašytojus, daugiausia jaunesnius, naujus, ir dažnai kalbanti tik apie juos, „tartum mūsų literatūroje nebūtų nei Gudačio - Guzevičiaus, nei Paukštelio, nei Sirijos Girios, nei Alb. Žukausko, nei daugelio kitų — apie jų „kūrybinius braižus“ net neužsimenama“...

Toliau plačiai nagrinėja kelėtą pavyzdžių, nurodydamas, į kokius autorius bei jų darbus kritikai neatkreipę prideramo dėmesio. Neįtraukė Venclova į tų pavyzdžių sąrašą savęs. Bet iš nusiskundimo už kitus gana aišku, kodėl A. Venclova tą „bėdą“ taip jautriai pergyvena. Vilniuje visiškai akivaizdu, kad Venclova jaučiasi vienas iš labiausiai nuskrįstusių literatūros kritikos drungnais, daugiausia tik pareiginiais atsiliepimais. (E.)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV. 3 skyriai Chicagoje:

2608 W. 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą. Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Žukauskai

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miestų leidimai ir pilna apdrauda. 2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

TV - Radio - Stereo BANGA

Pardavimas ir taisymas 2649 W. 63rd Street Tel. 434 - 0421

P. Rudėnas K. Šimulis

DEKORAVIMAS

IS VIDAUS IR IS LAUKO Kilimai ir apmušti baldai valomi J. RUDIS Tel. CLiffside 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS. 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

LEO'S SINCLAIR SERVICE

5759 So. Western Avenue LEONAS FRANKUS, Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos Tune-ups ir Motory Remontas Kampas 58th Street Telefonas — PRospect 8-9533

MOVING

J. NAUJOKAITIS

Ilgų metų patyrimas Apdraustas perkraustymas WA 5-9209 Chicago, Illinois

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS TVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, ORO VESINTUVAI SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

4 1/2 %

current dividend on investment bonus 4 1/2 % DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. Už 1 metų investavimo bonus mokama 4 1/2 % dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po 1/4 % už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 Valandos: Pirmd., Antr., Penkt., ir Šešt., 9 v. r. iki 4:30 v. p. p. Trečiad. uždaryta; Ketvirtad. 9 v. r. iki 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 So. Western, PR 8 - 5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmd. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmdieniais nuo 12 iki 5 val. vakaro.

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 42 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 12 milijonų dolerių dividendus. Šiais metais išmokami dividendai sieks beveik du milijonus dolerių. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stipriais finansiniais ir teikti patius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtų pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago's Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$80,000,000 turto įstaigą.

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate applanę mūsų 80 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausios visoje Chicagoje. Pradedant liepos (Julių) 5 diena visi atsilankiusieji bus vašinami šaltu lemondadu, skania kava su lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Nėra reikalo būti mūsų taupymo ir skolinimo nariu, kad galėtumėte pasisvečiuoti pas mus. Atvykusiems bus parodyti visi bendrovės įrengimai, pagerinimai ir

pagražinimai. Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Saitinėį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių pre-

order checks. No service charge to members.
12. U. S. Postal Stamps Machine Service
13. We sell Travelers Checks
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service

16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

MENO TURTAI IŠ LENKIJOS

(Atkelta iš 1 psl.)

įtakoje. Gi "Nukryžijavimas" (7 nr.) iš parapijinės bažnyčios Korzenoje, nežinomo tapytojo darbas, turįs itališkojo "trecento" meno bruožų.

Visi tie eksponatai turi tikslą parodyti vien Lenkijos kultūrą. Tuo tarpu tikrumoje daug tos parodos objektų lygiai galėtų būti ir analogiškoje parodoje apie Didž. Liet. Kunigaikštystės kultūrą, nes daug kas liečia Lietuvą ar net eksponatai yra sukurti lietuvių dailininkų.

Žygmanto Senio ir Žygmanto Augusto kardiniai, Žygmanto Augusto, Onos Gediminaitės (Jogailaitės) Batorienės, Kosciuskos, Adomo Mickevičiaus, Lietuvos kariuomenės kapitono S. Kubickio (mirusio 1809 m.), Karolio Radvilos portretai, 14 Slucko juostų, paveiksai nutapyti dailininkų Prano Smuglevičiaus, Valentino Vankovičiaus labiau priklauso Lietuvos, negu Lenkijos praečiai. 49, 50 ir 51 nr. eksponatai — tai Briuselio fabriko "arrasai", sieniniai kilimai su Lenkijos Aru bei Lietuvos Vyčiu Kataloge vien pasakytą, jog tai kilimai "su Lenkijos ir Lietuvos emblemomis". Tai Žygmanto Senio ir Žygmanto Augusto laikų kilimai. Tie abu valdovai turėjo daug titulų, buvo įvairių žemių valdytojais. Kodėl gi tik tos dvi "emblemos" atsirado kilimuose, — kataloge nieko neparašyta. Čia nutylėtas faktas, jog tai dviejų valstybių vieno ir to paties valdovo dvaro kilimai, su to valdovo valdytų dviejų suvereninių valstybių herbais.

Tais kilimais pabrėžiama, kad valdovas valdo dvi atskiras valstybes. Užtat ir tie "arrasai" nėra vien Lenkijos kultūros praeities turtas. Tai yra lygiai Lietuvos ir Lenkijos praeities kultūros turtas.

Paaikškinimuose prie Slucko juostų kunigaikščio K. Radvilos bei Smolensko pastalininko St. Voišos portretų, etnomo lazdos (nr. 57) rašoma, kad tai eksponatai, atstovaujantieji Lenkų kultūroje "t. v. sarmatišką kryptį". Tokios meno krypties lenkų meno istorijoje nėra. Sarmatų gentys, mūsų eros pradžioje gyvenusios žemės tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų, bet

apie III šimtmetį po Kristaus išnaikintos. XVII a. Lenkijoje buvo kilusi teorija, kad lenkai yra tų sarmatų palikuonys. Sarmatizmu buvo vadinama tai, kas lenkuose atsirado ne iš Vakarų Europos. Esmėje čia, parodoje, lenkų kultūrai "sarmatiškos krypties" priedanga priiskiriami kūriniai nelenkų, gyvenusių to laiko Lietuvos - Lenkijos žemėse.

Lietuvio dailininko Prano Smuglevičiaus sukurta Vilniaus meno kryptis irgi laikoma lenkų kultūros dalimi. Panašiai padaryta ir su Val. Vankovičiaus (mokėsi Vilniuje bei Petrapilyje ir Lenkijoje visai negyveno) nutapytu Adomo Mickevičiaus portretu.

Atskira vietą parodoje užima italų kilmės dailininko Bernardo Belotto (vadinamu ir Ganalotto) 12 paveikslų, daugumoje vaizduojančių XVIII amž. antrosios pusės Varšuvą. Tai ir ano laiko miesto, pastatų "fotografija", nors ir nepasižyminti dideliu meniškumu, bet gana tiksliai detalėse. Atstatant, ypač senamiestį, pastarojo karo metu veik visiškai sugriautos Varšuvos, architektai ir urbanistai labai daug pasinaudojo Belotto paveikslais, kurių jis iš viso buvo sukūręs net 26 ir kurie visi yra Varšuvos Valstybiniam muziejuje. Visa virtinė bažnyčių, senųjų pastatų, ypač t. v. Krokuvos Priemiesčio gatvės atstatytų, dabar atrodo taip, kaip juos atvaizdavo Belotto. Jis buvo nuo 1767 iki 1780 m. karaliaus Stanislovo Augusto dvaro dailininkas. 76 nr. yra to paties karaliaus elektijos "fotografija". Būdinga, kad Belotto, vaizduodamas ano laiko Varšuvą, fotografiskų tikslumu parvaizduoja ne vien tik prabangą, bet ir skurdą, jei jis buvęs greta tos prabangos. Parodos rengėjams rūpėjo tais Belotto paveikslais parodyti, jog XVIII a. Varšuva buvo ne "medinė", o "mūrinė".

Parodos rinkinį užbaigia du J. Mateikos paveiksai: "Žygmanto varpas" ir bandomasis "Žalgirio mūšio" variantas. Pastarajame J. Mateiko virš Vytauto galvos pavaizdavo plevėsuojančią lenkų vėliavą, bet Mateiko (kurio tėvas buvo čekas, jaunystėje persikėlęs iš Čekijos į Krokuvą, gi motina Krokuvos vokiečių) buvo labai pedantiškas istorinės tikrovės atžvilgiu. Užtat jis galutiniam "Žalgirio mūšio" paveiksle vėliavą virš Vytauto galvos jau kitaip modifikavo. Labai patraukia žiūrovo dėmesį "Žygmanto varpas" gyvomis spalvomis Žygmanto Senio dvaro, stebėnio, kaip keliama didžiulis varpas į Vavelio pilies katedros bokštą. Prie daugybės detalių paveikslas didingas savo kompozicija ir gyvas savo realizmu. Prancūzų tapytojo J. David'o (buvo ir Napoleono dvaro dailininkas) S. Potockio portretas didingas, ne tik savo didumu, bet ir kompozicija, nors visuomoje dvelkia šalčiu bei pasipitimu.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Kultūrinė Kronika

● **Pasaulio Lietuvių archyvas** švenčia savo veiklos dvidešimtmetį. Darbas buvo pradėtas Vokietijoje 1946. XI. 19. Per šį laikotarpį surinkta daug ir labai vertingos medžiagos. Šiai įstaigai vadovauja archyvo direktorius Vincentas Liulevičius (dirbęs nuo 1946 m.) ir skyrių vedėjai: Stasys Staniškis (sektorius, nuo 1952 m.), Kazimieras Jasėnas (istorinės medžiagos inventorizacija, nuo 1961 m.) ir Česlovas Grincevičius (bibliotekos vedėjas, nuo 1966. I.).

Medžiagą siųsti ar rašyti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Platesniu straipsniu Pasaulio lietuvių archyvo sukaktį "Draugo" kultūriniam priede paminėsime kiek vėliau.

● **Kultūros tarybos posėdis** Washington. Š. m. lapkričio mėn. 5 dieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba, susidedanti iš dr. J. Puzino (pirmininko), dr. A. Salio, dr. V. Maciūno, dr. K. Ostrausko, L. Dambriūno, V. Trumpos ir A. Vaškelio, dalyvaujant dar dr. J. Balui, dr. K. Jurgėlai ir dr. D.

jaunystėje persikėlęs iš Čekijos į Krokuvą, gi motina Krokuvos vokiečių) buvo labai pedantiškas istorinės tikrovės atžvilgiu. Užtat jis galutiniam "Žalgirio mūšio" paveiksle vėliavą virš Vytauto galvos jau kitaip modifikavo. Labai patraukia žiūrovo dėmesį "Žygmanto varpas" gyvomis spalvomis Žygmanto Senio dvaro, stebėnio, kaip keliama didžiulis varpas į Vavelio pilies katedros bokštą. Prie daugybės detalių paveikslas didingas savo kompozicija ir gyvas savo realizmu. Prancūzų tapytojo J. David'o (buvo ir Napoleono dvaro dailininkas) S. Potockio portretas didingas, ne tik savo didumu, bet ir kompozicija, nors visuomoje dvelkia šalčiu bei pasipitimu.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Krivicui, turėjo pasitarimą Washington. Dambriūnų namuose. Buvo svarstoma Kultūros kongreso šaukimo data, programa ir kiti einamieji reikalai. Kongresas siūloma ruošti 1967 metais Chicagoje gegužės mėnesio gale, su eile paskaitų, liečiančių kultūrinį lietuvių gyvenimą išeivijoje.

● **Recenzavo du lietuvių rašytojus.** Press Telegram laikraščio, einančio Long Beach, Calif., sekmadienio priede spalio 16 d. laidoje buvo recenzuotos Vyt. Tamulaičio "Nimblefoot the Ant" ir Al. Barono "Footbridges and Abysses". Pažymima, kad Tamulaičio skruzdžių karas prašosi palyginimo su žmonių karais ir išeikiama Al. Barono knygoj slėpti ironija.

● **Tradicinė "Traviata" Kaune.** Kauno muzikinis teatras iš naujo pastatė "Traviatą". Šią operą Lietuvoj mėgsta ne tik dėl jos pačios savybių, bet ir todėl, kad ji yra Lietuvos operos teatro tradicinis simbolis: vien tas vardas primena, kad 1920 metų gruodžio 31 d. juo prasidėjo Lietuvos operos teatro istorija. Vilniuje operos teatras jau kadaį atgaivino tradiciją Naujų Metų išvakarėse vaidinti "Traviatą". Tad ir tas teatras, kuriame Lietuvos opera gimė ir augo (dabar vadinamas Kauno muzikinis teatras) jautėsi negalįs būti be "Traviatos".

Jaunystėje persikėlęs iš Čekijos į Krokuvą, gi motina Krokuvos vokiečių) buvo labai pedantiškas istorinės tikrovės atžvilgiu. Užtat jis galutiniam "Žalgirio mūšio" paveiksle vėliavą virš Vytauto galvos jau kitaip modifikavo. Labai patraukia žiūrovo dėmesį "Žygmanto varpas" gyvomis spalvomis Žygmanto Senio dvaro, stebėnio, kaip keliama didžiulis varpas į Vavelio pilies katedros bokštą. Prie daugybės detalių paveikslas didingas savo kompozicija ir gyvas savo realizmu. Prancūzų tapytojo J. David'o (buvo ir Napoleono dvaro dailininkas) S. Potockio portretas didingas, ne tik savo didumu, bet ir kompozicija, nors visuomoje dvelkia šalčiu bei pasipitimu.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Visa suglaudus, neabejotina, kad paroda pirmučiausia turi politinės propagandos užmačius. Meniškas joje yra tik priedas.

Naujajame pastatyme skamba ir nauji vardai: dirigentas V. Viržonis, Violeta — S. Rapolienė arba J. Ragaišytė, Alfredas — A. Domeika. Tik du vardai tėra susiję su nepriklausomybės laikų Kauno valstybiniu teatru: režisieriaus Rostislavo Andriejevo (buvo tik pradėjęs solistas tenoras, daugiau pasireiškęs operetėje vokiečių okupacijos metais) ir Lūdo Truikio, operos dekoratoriaus — veterano, kurs tik neseniai tapo "nuimtas nuo lentynos" ir vėl grįžo dirbti į tą patį teatrą, anksčiau pateikė dekoracijas "Don Carlos" operai, dabar "Traviatai".

"Literatūra ir Menas" pa-

skelbė kritikės V. Kulešovos straipsnį, paskirtą vien L. Truikio pastarajam darbui įvertinti. Pagrindinės įvertinimo išvados tokios:

"Sintetiška visuma, aiški klasiškinė kompozicijos sandara, meninis išbaigtumas ir plastiinių formų bei spalvų vystymo logiškas nuoseklumas — tokie pagrindiniai šio spektaklio dekoracijų bruožai."

"Dekoracijomis siekiama parodyti muzikos prioritetą prieš dramatinį veiksmą, kuris,

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokadų, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams ir kostiumams šuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill. HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

RUDUO JAU ČIA NETOLI IR KALĖDOS...

Dabar jau pats laikas pagalvoti ir paplanuoti, kokį dovanų siuntinį pasiųsti savo artimiesiems.

Padaryti tai yra paprasta ir lengva, taip pat ir pigu, pasinaudojant leidžiamų siųsti prekių kainoraščiu, kurį gali gauti kiekvienas veltui, pareikalavęs pas mus.

Tiems, kurie neturi daug laisvo laiko, arba nežino, ką reikėtų siųsti, siūlome jau paruoštus praktiškus ir reikalingus siuntinius.

RK 1. (Moteriškas)

Vilnonė paltui medžiaga, itališkas nailoninis lietpaltis, nepermatomo japoniško nailono suknelė 4 jardai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 vilnonė gėlė arba su įvairiais raštais skarelė, 1 šilkinė skarelė, 2 bėro, vilnonis megztukas ir graži dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

RK 2. (Vyriškas)

Grynos vilnos nertinis, 3½ jardo vilnonė kostiumui medžiaga, 2 nailono viršutiniai marškiniai, 2 p. vilnonių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 2 bėro, 1 kaklaraštis, 1 itališkas nailono lietpaltis ir dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

Jungtinis siuntinys RK 1 ir RK 2 kainuoja \$135.00.

4 sv. taukų, ½ sv. arbatos, ½ sv. geriamo šokolado, ½ sv. kavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. miltų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, ¼ sv. pipirų, ½ sv. šokolado.

\$30.00.

Tebesiuočiami mūsų skelbtieji didelio pasisekimo turį siuntiniai: V-3, 10½ jardo kostiumams medžiaga, už \$55.00, P-3, trims paltams angliška vilnonė medžiaga už \$60.00 N-4, 16 jardų nepermatomo nailono suknelėms už \$45.00.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuos su gavę parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

ATSTOVAI: Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich., A. Kusinskis, 167 Colledge Str., Apt. 2, Sudbury, Ontario, Canada, L. Radzevičius, R. R. 2, Port Arthur, Ontario, Canada.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai

• Geras patarnavimas

• Puiki atmosfera

PIETŲ

\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS. TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

4³/₄%

Visų rūšių taupmenoms 4 kartus metuose

NUO SPALIO MĖN. 1 DIENOS

Taupmenos įdėtos iki 10 dienos mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

NUO DABAR TAUPOAMOS S-TOS YRA APDRAUSTOS IKI \$15,000.

TURTAS \$103,000,000.00

REZERVAI \$9,800,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus

Paskolos namams įsigyti ar taisyti

JUSTIN MACKIEWICH
Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.
Prezidentas

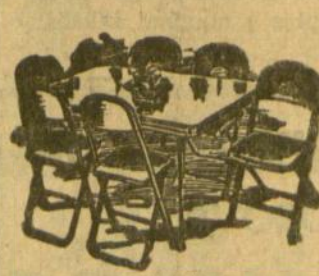
STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

VALANDOS:
Pirmadieniais 9 iki 8 v. vak.
Antradieniais 9 iki 4 v. vak.
Trečadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.
Penktadieniais 9 iki 4 v. vak.
Šeštadieniais — 9 iki 12 val.

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

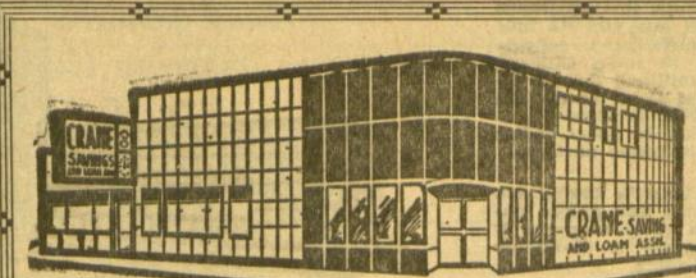
LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9-9 val. antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4³/₄%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS:

ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

"Studentų Gairių" redaktorė Skirmantė Makaitytė ir Gediminas Naujokaitis ruošia spaudai to studentų žurnalo numerį, kuris pasirodys LSS suvažiavimo metu Toronte.

Atgaivinamos Studentų Gairės

Šiais metais Lietuvių studentų sąjunga atgaivina "Studentų Gaires". Lapkričio 5 d. New York'e įvyko naujai sudaryto "Gairių" redakcinio kolektyvo posėdis. Kolektyvą sudaro: Skirmantė Makaitytė, redaktorė; Rimas Gedeika, redaktorius; Violeta Gerdvilaitė, vyr. mašininkė; Danutė Kezytė, Jonas Gurinskas ir Rimas Šileikis — kolektyvo nariai, ir Gediminas Naujokaitis — fotografas. Bendradarbiauja Irena Blaževičiūtė, Salvinija Gedvilaitė ir Antanas Vasilas. Posėdyje buvo aptartas bendras veiklos planas šioms metams. Numatyta išleisti "Studentų Gaires" 3 sykius kas semestrą. Pirmas numeris jau bus platinamas LSS suvažiavime Toronte.

Nuo pat įsisteigimo "Studentų Gairės" buvo gana liguistas leidinys. Tai pasirodė, tai nepasirodė. Dabar vėl šiaip taip atsistojo ant kojų. Bet ar ilgai pastovės — priklausys nuo pačių studentų susidomėjimo ir talpos. "Gairės" tik su stipria studentų parama galės pasiekti savo tikslus. Studijuojantis lietuviškas jaunimas šiaurės Amerikoje, išsisklaidęs po tą platų žemyną, retai turi progų susitikti ir padiskutuoti. Susibūre ne tik neturi laiko savo problemų išspręsti, bet net kaip reikiant jų suformuluoti. Dėl to ir yra tiek trūkumų didelių suvažiavimų rezultatuose.

Taigi, leidinys, kuris pasirodytų reguliariai, galėtų atlikti svarbią pareigą ir tuo skatintų Studentų sąjungos veiklą bei solidarumą tarp jos narių. Reiškimas tik vyresniosios kartos leidiniuose yra per patogus tupejimas "po mamytės sparneliu". Nenorima tuo pasakyti, kad bendradarbiavimas su mūsų vyresniaisiais nepageidaujamas. Jis yra net reikalingas. Ir tegyvuoja "Akademines Prošvaistes", kurios pristato platesnei visuomenei mūsų mintis ir žinias apie mūsų veiklą! Bet studentai turėtų parodyti, kad jie turi pakankamai energijos ir norą tęsti patys lietuviškos išlaikymo darbą, kad būtų vilties, jog ateityje jie tai pajėgs padaryti. Be to, ne visi LSS nariai skaito "Draugą", o jie automatiškai gaus "Studentų Gaires".

"Gairių" redakcija nori, kad šis leidinys taptų ne tik Centro valdybos oficialiu pranešimų priemone, bet taip pat ir studentų diskusijų forumu. Kviečiame visus studentus panagrinėti lietuviško jaunimo, Studentų sąjungos ir lietuvių studentų ideologinių organizacijų problemas, taip pat ryšius su vyresnės kartos organizacijomis ir jų galvoseną, ir savo mintis (aiškiai, konkrečiai ir trumpai išdėstyti) siųsti administratoriaus vardu šiuo adresu: 84-16 110th St., Richmond Hill, N. Y. 11418. Redaktoriai nenori pole-

mikų, bet mano, kad svarbu "Studentų Gairėse" išreikšti nuomonių skirtumą. Nuomonių skirtumas yra sveikas dalykas, priverčias galvoti.

Skirmantė Makaitytė,
SG Redaktorė

LSS SUVAŽIAVIMO KAINOS

Suvažiavimui artėjant, Lietuvių studentų sąjunga norėtų paskelbti numatytas kainas nariams ir svečiams:

Nariai, kai užsimoka savo nario mokestį (\$2.00) ir registracijos mokestį (\$3.00), gauna nuolaidas į visus suvažiavimo parengimus (Susipažinimo vakaras — \$1.50, "Eik-Eik" šokiai — \$2.00, Pabaigtuvių balius — \$3.00). Metraštis kainuoja \$1.50. Nariai, kurie atvyksta į suvažiavimą ketvirtadienį, gali pirkti visus bilietus kartu ir gauti dar didesnę nuolaidą (\$10.00).

Svečių kainos yra truputį aukštesnės: Registracija yra \$3.00 ir parengimų bilietai — \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. "Metraštis" kainuos \$2.00. Svečiai irgi gauna nuolaidą, jei pirs visus bilietus iš anksto (\$15.00).

Surinkti pinigai yra naudojami įvairiems reikalingams. Pereitais metais Sąjunga paaugojo \$1,000 Jaunimo Kongresui, Lituanus gavo \$200 paskolą ir Metraščio spausdinimas bei paruošimas kainavo \$1,400.

Šiomet jūsų pinigai bus paskirstyti pagal tokį planą. Nario mokestis yra paskirtas "Studentų Gairėms" išleisti. Suvažiavimo pelnas bus skirtas "Metraščio" spausdinimui. Likusieji pinigai padės CV-bai padengti savo išlaidas.

Kazys Snieška,
CV-bos Išdininkas

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS ČESAS

Naujos Studentų ateitininkų sąjungos Centro valdybos, išrinktos 1966 metų rugsėjo mėnesio pradžioje, narių sąrašas

Radžius Elmūtis — pirmininkas, 1339 James St., Baltimore, Md. 21222. Tel.: SA 7-1939.

Gimė 1946 metais vasario mėn. 23 d. Vokietijoje. 1964 metais baigė Baltimore Polytechnic Institute. Dabar lanko J. H. U. (John Hopkins University).
Svotelytė Vėjūnė, Julija, Jonė — Užsienio reikalų skyriaus vedėja, 622 Grantley St., Baltimore, Md. 21229. Lanko U of Md., College Park, Md. 20740. Tel.: WA 7-3800-7268.

Gimė 1946 metais gegužės mėn. 20 d. Wiesbadene, Vokietijoje. 1964 metais baigė Western High School. Dabar lanko U. of Md. Studijuoją anglų kalbą, auklėjimą, sociologiją.

Noreikaitė Vita, Laima — protokolų sekretorė, 9 Kenwood Ave., Baltimore, Md. 21228.

Gimė 1945 metais gruodžio 12 dieną Ansbache, Vokietijoje. 1963 metais baigė gimnaziją. Du metus studijavo Annhurst College, Conn. Dabartinio metu lanko John Hopkins Evening College. Studijuoją politinius mokslus, istoriją.

Silgalis Rimas — išdininkas, 1251 James St., Baltimore, Md. 21223.

Gimė 1945 metais rugpjūčio mėn. 21 d. Dabar lanko U. of Md. Studijuoją farmaciją.

Sužiedėlis Saulius A. — vice-pirmininkas, Box 824, Catholic Univ. of America, Washington, D. C. 20017.

Gimė 1945 metais gegužės mėn. 13 dieną. Lanko Catholic University of America Washington. Studijuoją Europos istoriją, filosofiją.

Salytė Rima — spaudos ir informacijos skyriaus vedėja, 206 Wayne Ave., Springfield, Pa. Tel.: KI 4-1285.

Gimė 1948 metais vasario mėn. 15 dieną Amerikoje. 1965 metais baigė Holy Child High School. Dabar antrus metus lanko University of Penna. Studijuoją rusų kalbą ir literatūrą.

Muraškaitė Danutė — spaudos ir inform. skyriaus vedėjos padėjėja, 605 Brighton St., Philadelphia, Pa. 19111. Tel.: RA 5-6368.

Gimė 1947 metais vasario mėn. 13 dieną Vokietijoje. 1965 metais baigė St. Maria Goretti High School. Dabartinio metu studijuoją anglų literatūrą ir sociologiją Holy Family College.

D. M.

LIETUVIŲ VEDAMA NAUJŲ IR VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBA

Neptune Motors Inc.

6516 South Western Avenue
CHICAGO, ILLINOIS 60636
Telef. — 925-5121

Išsimokėjimai mažu nuosimėnu per banką.
Atdara kasdien: Pirm., Penktad. — 9 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 9 iki 6 val. v. Sekmad. 11 iki 5 v. vak.
Paprastai automobiliui pagal klientų reikalavimą.

Atviras laiškas filisteriams

Lietuvių studentų sąjungos filisterių sąjungos steigimo reikalas

Laikas vėl pribrendo atkreipti dėmesį į vis augantį skaičių Lietuvių studentų sąjungos filisterių. Stebinti jų darbus, lietuvių veiklą ir kita, tenka dažnai pagalvoti: "Idomu, kaip Petras įsikūrė, ką jis daro, kiek vaikų turi..." ir panašiai. Dažnai pritrūksta informacijų kokių nors klausimų ir prisimeni, kad Birutė baigė sociologiją ir kaip tik rūpimu klausimu galėtų pa-

dėti, bet kur ji gyvena?

Tokių paprastų dalykų kaip filisterio adreso negalima lengvai gauti, arba nežinia, kas ji turi. Filisterių sąjunga kaip tik tokią adresų kartoteką turėtų vesti. Arba, kodėl nesusirinkti "baigusiems" per LSS suvažiavimus, juos sekti, gal duoti savo sugestijų. Ar tai neturėtų būti filisterių darbas?

Kai kurios jaunimo organizacijos turi filisterių sąjungas, ir jų darbai yra pavyzdys, kaip galėtume prasmingai veikti. Yra svarbu, kad bendrinė organizacija, kaip LSS, tokią sąjungą taipgi turėtų. Daug metų tas klausimas diskutuojamas, bet kažkodėl ta sąjunga vis neįsiskiria. O jai įvairių darbų daug atsi-

Taupykite

MES MOKAME 5%
ANT BONŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sažiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758

JADVYGA ir — JUOZAS BARTEKUS, Savininkai

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5 1/4%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-6; Tues., Thurs. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

SPECIALIOS

ŠVENČIŲ NUOLAIDOS AUTOMOBILIUI DOVANOMS Į USSR

Džiaugiamės paskelbti specialias švenčių kainas. Atpigintos kainos jau galioja.

Mes priimsime užsakymus automobilių dovanoms.

Šios kainos yra:

2101 — VOLGA GAZ — 21 R — \$2,365.19
2102 — VOLGA GAZ — 21 US — \$2,553.70
2103 — MOSKVIČ 408 E — \$1,954.88
2103 — MOSKVIČ 408 — \$1,759.39
2104 — ZAPOROZHETS — ZAZ 965A \$957.60

Tos specialios kainos galios TIKTAI IKI 1966 gruodžio mėn. 15 dienas.

Skubėk su savo užsakymais į

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH (corner 18th Street)

NEW YORK, N. Y. 10003. PHONE: 212 — 228-9547

arba per bet kurį autorizuotą atstovą ar skyrį.

rašų ir labai prasmingų. Be to, filisterius atvykti į šiemetinį svarbu, kad Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese įsteigta Pasaulio lietuvių studentų atstovybė, per kurią būtų galima filisterių sąjungą praplėsti į visą pasaulį, t. y., įsteigti viso pasaulio lietuvių filisterių sąjungą. Nuoširdžiai kviečiame visus

FILISTERIAI, JUNKIMES! IKI PASIMATYMO LSS SUVAŽIAVIME!

J. G.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. GR 6-2345 - 6
Tel. TO 3-2108-09

AIKSTO AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telef. LA 3-0440 ir LA 3-9852

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6945 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausias gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PROspect 8-0833 PROspect 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. Draugą.

Visi keliai veda į Torontą!

Akademines Prošvaistės

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga

Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu: "Akademinės Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. "Akademinės Prošvaistės" išleina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

Lietuvių studentų suvažiavimo išvakarėse

Lietuvių studentų sąjunga savo XVI-ajam visuotiniam suvažiavimui pasirinko naują vietą: šimtai Kanados ir JAV-ų studentų suplauks į Torontą š. m. lapkričio 24–26 dienomis. Visi suvažiavimai buvo kviečiami Amerikoje, net šeši Chicagoje, bet Jaunimo metų ir Jaunimo metų šiaurės Amerikoje uždarymo proga šiemet išnuomos patalpos Toronto Royal York viešbutyje.

Pernai Clevelando suvažiavime ir užpernai Detrote dalyvavo daugiau kaip 400 lietuvių studentų, atstovaujančių beveik visas vietoves. Šių metų rengimo komisija, sudaryta Toronte, numato gal net įdomesnę ir įvairesnę programą, įskaitant tris pagrindines paskaitas, eilę diskusijų organizaciniams ir kitais klausimais, ir vakarus su šokiais ir programa. Rengimo komisijos nariai yra Audrius Šileika (informacija ir ryšiai su viešbutiu), Aldona Šapokaitė (registracija); vakarinės programos patikėtis Gedrie Rinkūnaitė, Laima Svėgždaitė, Daliai Skrinškaitė ir Vidai Tamulaitė; kiti nariai — Arūnas Dailidė ir Algis Rukšėnas (iš Clevelando).

Suvažiavimo eiga suderinta taip, kad programa vyktų sklandžiau, negu pračiuose suvažiavimuose. Suvažiavimo rengimo komitetas atliks ir suvažiavimo prezidento pareigas. Kontrolės komisija sudaryta iš anksčiau: jos nariai — Eglė Augustinavičiūtė, Ramunė Kubiliūnaitė ir Rimas Vaitėnas (visi iš Clevelando) atliks buvusios mandatų komisijos pareigas. Kad studentų suvažiavimo nutarimai būtų iš anksto apgalvoti ir apimty visus skyrius, Rezoliucijų komisija sudaroma taip pat iš anksto: kiekvienas LSS skyrius galėjo siūlyti narius į Rezoliucijų komisiją iki lapkričio 15 d. Užsiregistruodami suvažiavimo dalyviai išrinko 7 asmenis, kurie sudarys komisiją.

Suvažiavime turėtų būti atstovaujami visi keturiolika LSS skyrių. Naujai išrinktos skyrių valdybos turės progos numatyti įdomią veiklą ateinantiems metams. Suvažiavimo metu bus svarstomi organizaciniai klausimai, iškilę mūsų studentijai: studentų veikla pasaulyje (Pasaulyje lietuvių studentų atstovybė, Baltic Student Federation ir kt.), studentiška spauda (1967 m. Metraštis, Lituanus, Akademinės Prošvaistės, naujai atgaivintos "Studentų Gairės"), atskirų studentų ir skyrių veikla, kiti klausimai.

"Teorinėmis" temomis pasitarti susirinkę, svarstys studentiją liečiančius politinius klausimus, jaunimo kūrybą, veiklą su jaunesniaisiais organizacijose ir stovyklose, pagalbą kitų kraštų lietuviškajam jaunimui.

Ryšium su naujų narių vėjum, visi studentai suvažiavime dalyviai raginami užsimokėti mokestį ir įsigyti nario kortelės, kurios įgalina savininką pasinaudoti suvažiavimo parengimu ir viešbučio kainų nuolaidomis,

pirkti papiginta kaina "Studentų sąjungos Metraštyje", gauti "Studentų Gaires", balsuoti suvažiavime, kandidatuoti į pareigas skyriuose.

Rengimo komitetas ir Centro valdyba kviečia visus lietuvius dalyvauti suvažiavime, ypač baigiamajame vakare, šeštadienį, lapkričio 26 d., 7 val. vakaro, vykstančiame pačioje didžiausioje visos Kanados salėje.

Viešbučio rezervacijos. Atrodo, kad suvažiavime šiemet dalyvaus didelis skaičius studentų, o tuo pačiu metu viešbutyje vyksta kiti suvažiavimai, todėl svarbu iš anksto užsisakyti kambarius pagal norimą kainą. Dėl viešbučio rezervacijų kortelių ir informacijos apie suvažiavimą kreiptis į LSS skyrių valdybų pirmininkus bei CV ryšininkus, kurių sąrašas čia skelbiamas.

Jonas Šalčius, Chicago; Vyt. Marčiukaitis, Detroit; Viktoras Stankus, Cleveland; Algis Lapšys, Boston; Stasys Rastonis, Providence; Vyt. Radzivanas, New York; Gedas Breichmanas, Hamilton;

Audrius Šileika, Toronto; Jonas Šipaila, Rochester; Rimas Jakubauskas, Worcester;

Saulius Sužiedėlis, Washington; Živilė Gimbutaitė, Los Angeles;

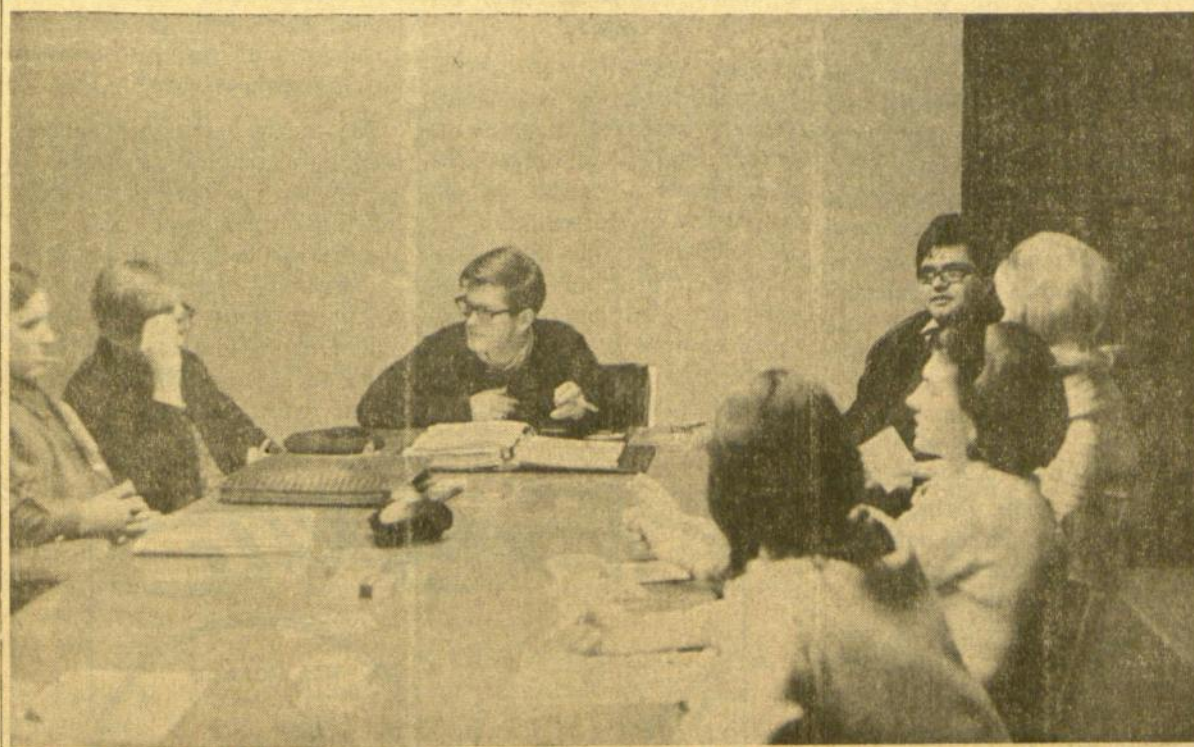
Dana Zubaitė, Montreal; Romas Pusiys, New Haven; Remigijus Balčiūnas, Baltimore;

Valdonė Ramanauskaitė, Philadelphia;

Aleksas Gedmintas, Buffalo; Algis Mackevičius, Omaha; Saulius Lišauskas, Urbana; Vidas Karvelis, Ann Arbor; Jūratė Vėblaitytė, New Jersey; Gražina Ginkutė, Putnam.

Marija Ambrozaitienė

Tie, kurie posėdžiauja ir suka galvas, kad tik LSS suvažiavimas Toronte gerai pavyktų. Iš kairės: J. Šileika, R. Misiūnas, K. Zygas, G. Beresnevičius, L. Svėgždaitė, A. Šapokaitė ir I. Tamulaitytė.

KĄ GIRDĖSIME XVI-me LSS SUVAŽIAVIME TORONTE

Pirmoji suvažiavimo paskaita, ketvirtadienį, lapkričio 24, 3:30 val. p. p., nukreips klausytojų mintis į abi sritis iš socialinės ir religijos pusės. Paskaitos pavadinimas: "Socialinės įtampos vaidmuo religijos krizėje". Trum pai liečiamas (organizuotos) religijos žodis socialiniame gyvenime ir visuomeninių pergyvenimų poveikis religijai šiais laikais. Žodį tars dabartinės studentų sąjungos vicepirmininkas Antanas Saulaitis, SJ, studijuojas teologiją Weston College, Weston, Mass., buvęs Pasaulio lietuvių jaunimo priekškongresinės stovyklos vedėjas.

Antrąją dieną pabrėžiama Lietuva, ypatingai Romo Misiūno paskaita: "Laisvojo pasaulio pristatymas Lietuvos spaudoje". Remdamasis vakaruose gaunama medžiaga, kalbėtojas, studijuojas Yale universitete, New Haven, Conn., išryškins, kokį įspūdį daro įvykiai ir asmens vakaruose ir kaip jie suprantami už geležinės uždangos. Paskaita 2:30 val. p. p. penktadienį. Po kavutės gyvenimą anapus iš kūrbinės pusės pristatys Angelė Simaitytė ir Algis Rukšėnas pokalbių serijoje. Pirmosios tema yra "Siniavsky ir Danielis teismo implikacijos kūrbybai Sovietų Sąjungoje" ir, būdama artimai susipažinusi su dabartinės Lietuvos gyvenimu, Angelė Simaitytė pritaikys mintis lietuviškiems klausimams. Algis Rukšėnas, iš Clevelando ir stu-

dijuojas Bloomington, Ind., dabartinės centro valdybos vicepirmininkas, kalbės tema: "Mihailovo ir Džilas vaidmuo Jugoslavijoje ir implikacijos Rytų Europoje".

Kūrybinę mintį, bet šiaip, tės kiti tuo pačiu metu (4 val. p. p.) vyks diskusiniai būriniai. Jaunasis poetas iš Montrealio, Kazys Berteška, ruošia pokalbį tema: "Daugiakalbiškumas: kūrėjo varžymas ir skatinimas", o pereitus metus Pa-ryžiuje ir Vasario 16 gimnazijoje praleidusi klevelandietė Birutė Augustinavičiūtė kalbės: "Skėma, Ostrauskas, Landsbergis: lietuviško absurdo teatro".

Iš sociologinės pusės į išeivijos, kaip tautinės mažumos daugialypiam krašte, gyvenimą žvelgs Augustinas Idzelis, iš Detroito, studijuojas Ann Arbor, buvęs praėjusių metų Studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas. Salvinija Gedvilaitė atvyksta iš New Yorko aptarti "Psichologistinis žvilgsnis į dvikalbiškumo auklėjimo problematiką". Neseniai pravesta statistika 240 JAV - Kanados ir 81 keliolikos kitų kraštų lietuvių studentų tarpe rodo, kad kiekvienas moka pusantros kalbos (282 anglų, 63 vokiečių, 61 ispanų, 49 prancūzų, 15 rusų, 10 portugalų, 6 italų, 2 lenkų ir 1 suomių). Todėl šis klausimas gali būti labai įdomus.

Bendrą apžvalgą, "Jaunuomenės vaidmuo išeivijoje pereinamųjų metų bėgyje", pateiks Vytautas Radzivanas iš New Yorko. Taigi, iš karto vyksta septyni pokalbiai ir diskusijos teorinėm temom.

Trečiąją dieną, šeštadienį, lapkričio 26, žvilgsnis krypsda daugiau į išeivijos studentą ir jo aplinką, ypatingai pagrindinė paskaita "Studentas dviejų kultūrų įtakoje", kurią pristatys Romas Vaštokas, antropologijos profesorius Peterboro universitete netoli Toronto, pernai artima tema kalbėjęs Kanados lietuvių jaunimo Kongrese, kada Jaunimo metai buvo pradėti. Paskaita 2 val. p. p.

Organizaciniai dabarties rūpesčiai aptariami keturiuose būrinuose, vykstančiuose nuo 11 iki 12:30 val.: 1) "Ryšių tobulinimas tarp šiaurės Amerikos ir Europos lietuvių studentų", pristato Marytė Gailiūnytė iš Clevelando, studijavusi Prancūzijoje; 2) "Baltų studentų federacija", jos veikla ir tikslai bei galimybės, Gintautas Beresnevičius, Toronto; 3) "Filisterių sąjungos steigimas", Jūra Gailiūnytė, Clevelandas; ir 4) Sąjungos dainorėlis, Bernardas

Prapuolenis iš Chicago. Baltų studentų bendravimas niekada nebuvo stiprus, o šiuo metu kaip tik atsiranda galimybės artimiau planuoti bendrą veiklą ir ypatingus politinius ar kultūrinius įvykius. Filisterių būriniai seniai apmąstomas; atskiros akademinės - ideologinės organizacijos ir seniau egzistuoja, bet bendrinės organizacijos nėra, ypatingai trūksta ryšių. Pagal Studentų sąjungos praieities kartotekas tikimasi susekti studijuoti baigusius ir išsivystyti aiškius planus ir siekimus. Mažasis sąjungos dainorėlis, turįs apie 150 dainų, išleistas prieš Kongresą jaunimo stovyklai, buvo greitai išgrabstytas, ypatingai iš kitų kraštų atvykusių. Tikimasi paruošti pilnesnį ir su gaidomis.

Iš humoristinės pusės į gyvenimą išeivijoje pažvelgs naujai įdomia programa paruo-

Ko Chicagos skyrius tikisi iš šių metų suvažiavimo

Chicagos lietuvių studentų girdėti daug įvairių nuomonių apie metinį LSS suvažiavimą. Kai "Akademinės Prošvaistės" redakcija paprašė mūsų trumpą straipsnį apie mūsų priešsuvažiaviminius lūkesčius, teko sugaudyti studentus iš atskirų organizacijų ir subendrinti idėjas.

1953 m. vasario 9 d. Lietuvių studentų sąjunga įsiregistravo į Illinois valstybės sekretoriata, pristatydama tokius savo tikslus:

"1. To promote cultural and social activities among college and university students of Lithuanian descent.

2. To promote the material welfare of Lithuanian students.

3. To promote friendly relations between Lithuanian and other students in American colleges and universities and to represent the Lithuanian student body."

Taigi, ir pats suvažiavimas turėtų atsižvelgti į tą pirmutinį punktą, kaip į vieną iš suvažiavimo tikslų. Socialinė veikla kažkaip yra savaime suprantama, ir atrodo, kad ji pirmąją tarp visų kitų suvažiavimo tikslų. Iš dalies, tai nėra blogas dalykas — sudaroma gera proga susipažinti su naujais veidais, pasimatyti su senais bičiuliais, pabėgti nors trumpam nuo tų begalinų mokslų. Aišku, kad studento dienos turi turėti laimės ir džiaugsmų, tik, žinoma, su ribomis. Kai praleidinėjami svarbesni suvažiavimo posėdžiai ir paskaitos, tada jau reikalinga nekaip. Atrodo, kai kurie studentai važiuoja į suva-

šes čikagiešis "Antrasis Kaišmas" pabaigtųjų baliuje šeštadienio vakare, 7 val.

a. k.

O dabar tik juodvi pasvarstys... L. Svėgždaitė (kairė) ir A. Šapokaitė

XVI LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS VISUOTINIO SUVAŽIAVIMO PROGRAMA

Suvažiavimas vyksta: Toronte, Kanadoje; Royal York viešbutyje, 1966 m. lapkričio 24, 25, 26 d.

Tema: ŽVILGSNIS Į APLINKĄ: LIETUVA IR IŠEIVIAI.

KETVIRTADIENIS

10 v. r.—6 v. v. Registracija

3—3:30 v. p. p. Atidarymas.

3:30 v. p. p. Paskaita: Antanas Saulaitis, SJ, SOCIALINĖS ĮTAMPOS VAIDMUO RELIGIJOS KRIZĖJE.

8 v. v. Susipažinimo vakaras: Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St., Toronto.

PENKTADIENIS

10 v. r.—6 v. v. Registracija.

11 v. r.—1 v. p. p. Skyrių ir CV-bos pranešimai.

2:30 v. p. p. Paskaita: Romas Misiūnas LAISVOJO PASAULIO PRISTATYMAS LIETUVOS SPAUDOJE.

3:30—4 v. p. p. Kavutė.

4 v. p. p. Pokalbiai ir d'iskusijos teoretinėm temom: 1. — Intensyvios grupės ir generacinis samoningumas; Augustinas Idzelis.

2. — Daugiakalbiškumas; Kūrybinis varžymas ar skatinimas; Kazys Berteška.

3. — Siniavsky ir Danielis teismo implikacijos kūrbybai

Jaunimo dainorėlis, Bernardas

7. — Jaunuomenės vaidmuo išeivijoje pereinamųjų metų bėgyje; Vytautas Radzivanas. 8. — Skėma, Ostrauskas, Landsbergis — lietuviškas absurdo teatras?; Birutė Augustinavičiūtė. 9. — Mihailov ir Džilas vaidmuo Jugoslavijoje ir implikacijos Rytų Europai; Algis Rukšėnas. 10. — Psichologistinis žvilgsnis į dvikalbiškumo auklėjimo problematiką; Salvinija Gedvilaitė.

8 v. v. "Elk, Elk" šokiai: Roof Garden (viešbutyje).

ŠEŠTADIENIS

10 v. r.—12 v. p. p. Registracija.

11 v. r.—12:30. Diskusiniai būriniai organizaciniem temom: 8. Ryšių tobulinimas tarp š. Amerikos ir Europos studentų; Marytė Gailiūnytė. 9. — Baltic Student Federation; G. Beresnevičius. 10. — Filisterių sąjungos steigimas; Jūra Gailiūnytė. 11. — Sąjungos dainorėlis; Bernardas Prapuolenis.

2 v. p. p. Paskaita: Romas Vaštokas, STUDENTAS DVIEJŲ KULTŪRŲ ĮTAMPOJE.—Suv. Rezoliucijų priėmimas ir Suvažiavimo uždarymas. Seka paskaita.

7 v. v. Pabaigtuvinis balius — Canadian Room. Jaunimo metų uždarymas. "Antrasis Kaišmas", šokiai.

žiavimą "apturėti" vieną ilgą balių! Jeigu jie nutaria ignoruoti visus suvažiavimo darbus ir nori vien gerai praleisti laiką, tai turėtų nors elgtis taip, kad bent nepakenktų kitam.

Teko kalbėtis su tokiais LSS nariais, kurie atvirai pasisakė, ko jie važiuoja į suvažiavimą — nesunku atspėti, ką jie pareiškė. Bet tie pasisakymai ir iškelia esminę problemą. Ar nereikėtų Sąjungai atsakyti tų narių, kurie neįneša jokio gėrio į Sąjungos veiklą? Ar geriau numoti ranka, ir kaltę mesti kam kitam? Dabar ne vieta ir ne laikas apie tai filosofuoti, bet suvažiavime pilniausiai galima šią seną problemą pasvarstyti, nors kartais tyla garsiau skamba!

Cia galima iškelti kitą klausimą — problemą, kurią daugelis čikagieščių ir kitų vietovių studentų patvirtina, — vieną pagrindinių priežasčių, blokuojančių LSS kultūrinę veiklą. Beveik visi LSS nariai priklauso dargi kuriai nors kitai lietuvių studentų organizacijai. Atviriau sakant, yra daug darbdžių narių, kurie savo atskirose organizacijose smarkiai darbuojasi, o iš LSS nori ir tikisi gauti vien socialinio pasitenkinimo. Gal ir gali tokie nariai LSS tikslu laikyti socialinį pasitenkinimą, bet iš kitos pusės gal reikėtų Studentų Sąjungonai priimti narius, kurie ne vien socialumo semiasi iš suvažiavimo.

Kultūrinis atžvilgis mes tikimės, kad šiemet, kaip ir kitais metais, bus reikšmingų paskaitų, kurios duos studentams progos susipažinti su naujom idėjom. Laukiame ir įdomios meninės dalies, pvz. trumpų vaidinimų arba muzikinių programų. Vieni žodžiu, tikimės bent šiek tiek pasisotinti kultūriniais priedais.

"Visuotinis (LSS) suvažiavimas yra vyriausiasis jam pateiktų reikalų sprendėjas..." Šalia viso kito, suvažiavime kaip tik tenka iškelti pageidavimus, pasiūlymus ir kartais atsakymus į senas problemas. Nenorime, kad geros idėjos baigtųsi su Jaunimo metų pabaiga, norime, kad per šį suvažiavimą studentai daugiau pasisipirtų pirmyn ir nepritūktų ateityje gerų planų ir energijos. Idomu būtų išgirsti naujų sąvokų apie mūsų santykius su amerikiečiais ir kitataučiais, taip, kad trečiasis LSS tikslas, pateiktas Illinois valstybės sekretoriatui, būtų nuosirdžiai pasvarstomas kokiame nors diskusiniame būrelyje arba kaip kitaip suuroštame pobūvyje. Būtinai reikia iškelti ir gal net įvesti tam tikrus punktus suvažiavimo metu, punktus, kurie pagerintų mūsų veiklą ne vien tarpusavy, bet ir tarp amerikiečių ir savo universiteto kolegų.

Suvažiavimas prasidės netrukus, ir jo programa jau nustatyta. Tad jeigu nebus progos iškelti šių idėjų šiemet, galima atidėti kitų metų — 1967 — suvažiavimui. Niekados nėra per vėlu pagerinti organizaciją ir jos veiklą.

Labai bendrai susumuojant: Chicago LSS skyrius laukia ne vien "pabaliavojimo", ne vien kultūrinių suėjimų ir meninių programų, ne vien gerų paskaitų, bet ir siūlymų geresnei veiklai, kad LSS priklausantys viešai bendrai suburtų savo jėgas ir idėjas, kad nepasimestų

Daugiau "Akademinės Prošvaistės" 7-tame puslapyje